

İnformasiya sistemləri və texnologiyaları – 1
2014

1. İdarəetmə prosesində informasiya necə təsnifləşdirilir,
 - A. sistem və texnoloji
 - B. sistem və funksional
 - C. funksional və texnoloji
 - D. sadə və mürəkkəb
 - E. lokal və qlobal
2. İdarəetmə funksiyalarına görə informasiya necə təsnifləşdirilir,
 1. plan-sərəncam
 2. qərarverici
 3. operativ idarəetmə
 4. uçot-hesabat

a. 1,2 b. 1,3 c) 1,4 d. 2,4 e. 2,3
3. İdarəetmə prosesinin funksiyalarına aid deyil,
 - A. planlaşdırma;
 - B. təşkilətmə;
 - C. əsaslandırma (motivasiya);
 - D. nəzarət.
 - E.)mühasibat
4. – qarşıya qoyulmuş məqsədi reallaşdırmaq üçün informasiyanın saxlanması, emalı və ötürülməsi proseslərini həyata keçirən vasitələrin, metodların və personalın qarşılıqlı əlaqəli məcmusudur. Cümləni tamamlayın.
 - A. məlumatlar bazası
 - B. modellər bazası
 - C.)informasiya sistemi
 - D. informasiya texnologiyaları
 - E. idarəetmənin proqram altsistemi.
5. – bu təşkilatın işçiləri tərəfindən təhlil nəticəsində alınmış və giriş informasiyasının korrektə edilməsi üçün sistemin girişinə ötürülən informasiyadır. Cümləni tamamlayın.
 - A.)əks əlaqə
 - B. giriş
 - C. çıxış
 - D. idarəetmə
 - E. plan-uçot
6. Avtomatlaşdırılmış informasiya sistemlərinin əsas təsnifat əlamətləri aşağıdakılardan hansı aid deyil,
 - A. dövlət idarəetmə səviyyəsi;
 - B. iqtisadi obyektin fəaliyyət sahəsi;
 - C. idarəetmə prosesinin növü;

D.) regional idarəetmə səviyyəsi

E. informasiya prosesinin və idarəetmənin avtomatlaşdırılması dərəcəsi.

7. fikir söyləmək çətindir, bu cür sistemlərə sistemlər deyilir.

A) mürəkkəb

B))ehtimali

C) sadə

D) çox mürəkkəb

E) determinik

8. Sistemin komponentlərinə aid deyil:

A. sistemin elementləri arasındakı qarşılıqlı əlaqə

B. sistemin hər bir elementinin funksiyası

C. hər bir elementin və bütünlükdə sistemin girişi və çıxışı

D. sistemin və onun ayrı-ayrı elementlərinin məqsəd və məhdudiyyətləri

E.)sistemə tətbiq edilən xarici təsirlər

9. istənilən sahədən olan məsələlərin həllində informasiyanın yığılması, saxlanması, emalı, axtarışı və göndərilməsi proseslərini təmin edir.

A. informasiya resursu

B.)informasiya sistemi

C. informasiya xidməti

D. informasiya texnologiyaları

E. informasiya sektoru

10. Dövlət idarəetmə sistemindəki səviyyəsinə görə iqtisadi informasiya sistemlərinin hansı növləri vardır?

A. sənaye-istehsal, qeyri-sənaye

B. informasiya – axtarış, sənaye-istehsal, regional

C.)federal, regional, bələdiyyə

D. lokal, bələdiyyə, regional

E. lokal, regional, qlobal

11. İqtisadi obyektlərin fəaliyyət sahələrindən asılı olaraq iqtisadi informasiya sistemlərinin hansı növləri vardır?

A. lokal, bələdiyyə, regional

B. lokal, regional, qlobal

C.)sənaye-istehsal, qeyri-sənaye

D. federal, regional, bələdiyyə

E. qeyri-sənaye, xalq təsərrüfatı

12. İstənilən təyinatlı informasiya sistemlərinin işini təmin edən proses deyil:

A. daxili və xarici mənbələrdən informasiyanın daxil edilməsi

B. giriş informasiyasının emalı və onun əlverişli formada təsviri

C. informasiyanın xaric edilməsi və ya digər sistemə ötürülməsi

D. əksinə əlaqə – bu təşkilatın giriş informasiyasının korreksiyası üçün emal edilmiş informasiya

E.)alınmış informasiyanın keyfiyyətinin təhlili

13. İnformasiya - arayış sistemləri üçün nəzərdə tutulmuşdur.
- təhsil prosesinin idarə olunması
 - təhsil prosesinin nəticələrinin qiymətləndirilməsi
 - elmi tədqiqatlarda mürəkkəb və həcmli hesablamaların aparılması
 - arayış xarakterli informasiyanın yığılması, saxlanması, axtarışı və istifadəçilərə verilməsi
 - mütəxəssislərin hazırlığının avtomatlaşdırılması
14. Project Management informasiya sisteminin təyinatı nədir?
- sifarişçilərlə qarşılıqlı münasibətlərin idarə olunması
 - müəssisənin resurslarının və qarşılıqlı münasibətlərin idarə olunması
 - verilənlərin əməli təhlili
 - beynəlxalq standartlar əsasında layihələrin idarə olunması
 - məhsulun həyat tsiklinin və təchizatın kəsilməz informasiya dəstəyi
15. CALS (Continuous Acquisition and Lifecycle Support) informasiya sisteminin təyinatı nədir?
- sifarişçilərlə qarşılıqlı münasibətlərin idarə olunması
 - müəssisənin resurslarının və qarşılıqlı münasibətlərin idarə olunması
 - verilənlərin əməli təhlili
 - proses və onun iştirakçıları arasında qarşılıqlı təsirin uyğun proqram əlavələri və proqram təminatı vasitəsilə idarəetmə texnologiyası
 - məhsulun həyat tsiklinin və təchizatın kəsilməz informasiya dəstəyi
16. Avtomatlaşdırılmış layihələndirmə sistemləri üçün nəzərdə tutulmuşdur.
- təhsil prosesinin idarə olunması
 - təhsil prosesinin nəticələrinin qiymətləndirilməsi
 - elmi tədqiqatlarda mürəkkəb və həcmli hesablamaların aparılması
 - arayış xarakterli informasiyanın yığılması, saxlanması, axtarışı və istifadəçilərə verilməsi
 - mütəxəssislərin hazırlığının avtomatlaşdırılması
17. Əgər sistemin elementləri arasındakı əlaqə zamandan asılı olaraq dəyişərsə, onda belə əlaqə əlaqə adlanır.
- statik
 - dinamik
 - determinik
 - müəyyən edilmiş
 - mürəkkəb
18. SCM nədir?

- a. sifarişçilərlə qarşılıqlı münasibətlərin idarə olunması
- b. müəssisənin resurslarının və qarşılıqlı münasibətlərin idarə olunması
- c.)tədarükün zəncirvari idarə olunması
- d. istehsal üçün zəruri olan maddi, güc və maddi resursların planlaşdırılması
- e. verilənlərin əməli təhlili

19. Etalon modelinin (OSİ) səviyyələrinə aid deyil,

- A.fiziki səviyyə;
- B.kanal səviyyəsi və ya ötürmə xəttini müəyyən edən səviyyə;
- C.şəbəkə səviyyəsi;
- D.nəqliyyat səviyyəsi;
- E.)regional səviyyəsi;

20. İdarəetmədə istifadə olunan modellər hansılardır,

- A. lokal və qlobal
- B.məntiqi və abstrakt
- C. sadə və mürəkkəb
- D. məntiqi və fiziki
- E.)fiziki və abstrakt

21. İnformasiya sisteminin xassələrlərinə aşağıdakılardan hansılar aid deyil,

- A. istənilən İS-in analizi, qurulması və idarə edilməsi sistemlərin yaradılmasının ümumi prinsipləri əsasında yerinə yetirilir;
- B.İS dinamik və inkişaf edən sistemdir;
- C.İS-in qurulmasında sistemli yanaşmadan istifadə olunur;
- D.İS-in çıxış məhsulu qərarların qəbul edilməsi üçün istifadə edilən informasiyadır;
- E.)İS «insan-robot» tipli verilənlərin emalı sistemidir.

22. Texniki təminatda sənədlərə aid deyil

- A.texniki təminata aid dövlət və sahə standartlarını əhatə edən ümumsistem sənədləri;
- B.texniki təminatın həyata keçirilməsinin bütün mərhələlərinə aid metodikanı əhatə edən xüsusi sənədlər;
- C.texniki təminata aid hesabatların aparılmasında istifadə olunan normativ-arayış sənədləri.
- D.) texniki təminatın həyata keçirilməsinin vergi daxilolmalarını əhatə edən sənədlər
- E. texniki vasitələrin ilkin seçimi, onların istismarının təşkili sənədləri

23. İnformasiya sisteminin fəaliyyəti mərhələlərinin hüquqi təminatına aşağıdakılardan hansılar aid deyil,

- A.informasiya sisteminin statusu;
- B.sistemin heyətinin hüquqları, vəzifələri və məsuliyyətləri;
- C.) informasiya sisteminin fəaliyyətinə və inkişafına cavabdeh şəxslərin cəlb edilməsi.
- D.idarəetmə prosesinin ayrı-ayrı növlərinin hüquqi nizamnamələri;
- E.informasiyanın hazırlanması və istifadə edilməsi qaydaları və s.

24. İnformasiyanı qiymətləndirərkən onu neçə və hansı aspektə ayırırlar?
- a) sintaksik
 - b) proqramatik
 - c) semantik
 - d) sadalanan variantların hamısı
 - e) freym
25. Sistemlər bir-birindən nə ilə fərqlənirlər?
- a) qarşısına qoyulan məqsədlərlə, tərkibləri ilə
 - b) tərkibləri ilə
 - c) elementləri ilə
 - d) tərkibləri və elementləri ilə
 - e) elementlərin sayı və əhatə dairəsinə görə
26. Müasir informasiya sistemlərində informasiyanın emalı üçün əsas vasitə kimi nədən istifadə edilir?
- a) lingvistik vasitələr
 - b) şəbəkələr
 - c) fərdi kompüter, meynfreym
 - d) lingvistik vasitələr. şəbəkələr
 - e) variant a-c
27. Texniki təminatın təşkilində neçə formadan istifadə olunur və onlar hansılardır?
- a) 2-tam mərkəzləşdirilmiş, təşkilati-texniki vasitələr
 - b) 1- mərkəzləşdirilmiş
 - c) 2- mərkəzləşdirilmiş və ya tam mərkəzləşdirilməmiş
 - d) 1- mərkəzləşdirilməmiş
 - e) 2- tam mərkəzləşdirilməmiş, təşkilati-texniki vasitələr
28. Riyazi təminat vasitələrinə hansılar aiddir?
- f) tipik idarəetmə vasitələr, kütləvi xidmət
 - g) idarəetmə və informasiya proseslərinin modelləşdirilməsi vasitələri
 - h) riyazi proqramlaşdırma, riyazi statistika
 - i) sadlanan variantların hamısı
 - e) sadlanan variantların heç biri
29. Hüquqi təminatın əsas məqsədi nədir?
- a) istənilən informasiya sisteminin fəaliyyətini tənzimlənməsi
 - b) orqanların sərəncamları
 - c) qanuniliyi möhkəmlətmək
 - d) istənilən informasiya sisteminin fəaliyyətini tənzimlənməsi. orqanların sərəncamları
 - e) variant b-c
30. Təbii dildə ifadə olunmuş müxtəlif sənədlərlə (monoqrafiyalar, məqalələr, dövri nəşrlər, normativ və hüquqi sənədlər və s.) işləmək üçün istifadə olunan sistemlər necə adlanır?
- A) faktoqrafik sistemlər
 - B) sənədli sistemlər

C) sənədli-faktoqrafik sistemlər

D) texniki sistemlər

E) qrup sistemləri

31. Kompüterdə verilənlərdən ibarət olan yazılar formasında saxlanan faktiki məlumatlarla əməliyyat aparan sistemlər necə adlanır?

A) sənədli sistemlər

B) sənədli-faktoqrafik sistemlər

C) texniki sistemlər

D) faktoqrafik sistemlər

E) qrup sistemləri

32. Həm sənədlərin, həm də faktoqrafik informasiyanın toplanıb saxlanmasını, axtarışını və lazım gəldikdə, emalını yerinə yetirə bilən sistemlər necə adlanır?

A) sənədli sistemlər

B) sənədli-faktoqrafik sistemlər

C) texniki sistemlər

D) faktoqrafik sistemlər

E) qrup sistemləri

33. Müəssisə daxilində sənədlərin dövriyyəsinə avtomatlaşdırmaq üçün istifadə olunan sistemlər necə adlanır?

A) informasiya-idarəetmə sistemləri

B) sənədli-faktoqrafik sistemlər

C) informasiya-axtarış sistemləri

D) sənəd dövriyyəsi sistemləri

E) informasiya-məsləhət sistemləri

34. Konkret tətbiq sahəsi üzrə istifadəçiləri maraqlandıran suallara cavab-arayış vermək üçün istifadə olunan sistemlər necə adlanır?

A) informasiya-idarəetmə sistemləri

B) sənədli-faktoqrafik sistemlər

C) informasiya-axtarış sistemləri

D) sənəd dövriyyəsi sistemləri

E) informasiya-arayış sistemləri

35. Qərar qəbul edən şəxsə qərarların qəbul edilməsi üçün məsləhətlər verən, mümkün variantları təklif edən sistemlər necə adlanır?

A) informasiya-idarəetmə sistemləri

B) faktoqrafik sistemlər

C) informasiya-axtarış sistemləri

D) sənəd dövriyyəsi sistemləri

E) informasiya-məsləhət sistemləri

36. İnformasiya sistemlərinin təminedicisi altsistemlərinə aid olmayanı göstərin:

A) texniki təminat

B) texnoloji təminat

C) proqram təminat

D) informasiya təminat

E) təşkilati təminat

37. İnformasiya sisteminin qurulması mərhələlərinə aid olmayanı göstərin:

A) nəzarət və yoxlama

B) konseptual

C) texniki tapşırığın tərtib edilməsi

D) hazırlama

E) sazlama və testləmə.

38. Layihəyə uyğun işlərin yerinə yetirilməsi, onların koordinasiyasının aparılması və operativ nəzarət edilməsi İS-in qurulmasının hansı mərhələsinə aiddir?

A) layihələndirmə

B) konseptual

C) texniki tapşırığın tərtib edilməsi

D) hazırlama

E) sazlama və testləmə

39. İS-in qurulmasının hansı mərhələsini həm də reallaşdırma mərhələsi adlandırırlar?

A) layihələndirmə

B) konseptual

C) texniki tapşırığın tərtib edilməsi

D) hazırlama

E) sazlama və testləmə

40. İS-nin yaradılması və fəaliyyətinin hansı mərhələsində sistemin funksional və təminədiçi hissələri üzrə layihə həlləri formalaşdırılır, müəssisənin istehsalat, təsərrüfat və maliyyə fəaliyyətləri modelləşdirilir, həlli tələb olunan məsələlər qoyulur, texniki vasitələrin əsaslandırılmış seçimi aparılır?

A) layihəqabağı

B) işçi layihələndirmə

C) texniki layihələndirmə

D) sınaq istismarı

E) istismar

41. KİS-in altsistemləri və onlar arasındakı əlaqələrin təyin edilməsi, layihənin yerinə yetirilməsinin və resurslardan istifadə edilməsinin daha səmərəli yollarının seçilməsi İS-in qurulmasının hansı mərhələsinə aiddir?

A) layihələndirmə

B) konseptual

C) texniki tapşırığın tərtib edilməsi

D) hazırlama

E) sazlama və testləmə

42. Hər hansı bir təşkilat üçün informasiya sisteminin yaradılması və istifadəsi zamanı aşağıda sadalananlardan hansının nəzərə alınması lazım deyil?

A) İnformasiya sistemi mütləq fərdi kompüterdə reallaşdırılmalıdır

B) İnformasiya sisteminin strukturu təşkilat qarşısında qoyulan məqsədlərə uyğun olmalıdır

C) İnformasiya sisteminin funksional təyinatı təşkilat qarşısında qoyulan məqsədlərə uyğun olmalıdır

D) İnformasiya sistemi insanlar tərəfindən nəzarət edilməli, başa düşülməli və uyğun sosial və etik prinsiplərlə istifadə olunmalıdır

E) İnformasiya sistemi gerçək, etibarlı, müasir və sistemləşdirilmiş informasiya hasil etməlidir.

43. Aşağıdakı ifadələrdən doğru olmayanı göstərin:

A) İnformasiya sisteminin tətbiqi riyazi və süni intellekt metodlarının tətbiqi sayəsində idarəetmə məsələlərinin həllinin daha səmərəli variantlarının alınmasına imkan verir

B) İnformasiya sisteminin tətbiqi informasiyanın həqiqiliyini təmin edir

C) İnformasiya sisteminin tətbiqi məhsul istehsalına və xidmətlərin göstərilməsinə qoyulan xərcləri artırır

D) İnformasiya sisteminin tətbiqi yeni bazar münasibətlərinin qurulmasına kömək edir

E) İnformasiya sisteminin tətbiqi müxtəlif güzəştlər və xidmətlər sayəsində firmaya alıcıların və tədarükçülərin cəlb edilməsini təmin edir

44. Aşağıdakı ifadələrdən doğru olmayanı göstərin:

A) İdarəetmə səviyyəsi həll olunan məsələlərin mürəkkəbliyi ilə təyin olunur

B) Məsələ mürəkkəbləşdikcə onun həll üçün idarəetmə səviyyəsi də yüksək olmalıdır

C) İdarəetmədə həlli dərhal tələb olunan sadə məsələlər daha çox yaranır

D) İdarəetmədə həlli dərhal tələb olunan sadə məsələlər üçün idarəetmə səviyyəsi daha aşağı olmalıdır

E) İdarəetmədə qəbul edilən qərarların reallaşdırılma dinamikası nəzərə alınmamalıdır

45. İnformasiya sistemləri hansı komponentlərdən ibarətdir?

A.) Verilənlər bazası, VBİS (СУБД) , tətbiqi proqram təminatı

B. Verilənlər bazası, VBİS, sistem proqram təminatı

C. Hesablama, kommunikasiya vasitələri, proqram təminatı

D. Proqram-apparat təminatı, informasiya resursları

E. Proqram-apparat təminatı, lingvistik vasitələr

46. Standartların növlərini sadalayın:

A)) əsas, terminoloji, sınaq metodları, məhsul, xidmət və uyşanlıq standartları

B) beynəlxalq, terminoloji, milli, proses və ya xidmət standartları

C) əsas, terminoloji, regional, məhsul, proses və ya xidmət standartları

D) əsas, terminoloji, sınaq metodları, məhsul, uyşanlıq standartları

E) milli, məhsul, firma, proses və uyşanlıq standartları

47. İnformasiya təminatının (İT) strukturuna daxil deyil:

a. iqtisadi informasiyanın kodlaşdırılması və təsnifatı sistemləri

b. əllə və ya avtomatik təşkil edilən vahid sənədləşdirmə sistemi

c. predmet sahəsinin göstəricilər sistemi

- d. elektron sənəd dövriyyəsinin təşkilinin müxtəlif variantlarından istifadə etməklə informasiya selləri
 - e.)informasiya texnologiyalarının layihələndirilməsi sistemləri
48. İnformasiya sahəsində hədələrin kateqoriyalarına aiddir:
- 1. şəxsiyyətin, cəmiyyətin və dövlətin informasiya hüququ azadlıqlarına hədələr
 - 2. yararsız və yanlış informasiya təsirləri
 - 3. kənar şəxslərin informasiyaya qeyri-qanuni icazəsiz təsirləri
- A) 1,2 B) 1,3 C) 2,3 D) 1,2,3 E) heç biri
49. İnformasiya sistemlərinin layihələndirilməsində yaradılan və ya istifadə olunan proqram, texniki, linqvistik, hüquqi və təşkilati vasitələr necə adlanır?
- a.) informasiya sistemlərinin və texnologiyalarının təminat vasitələri
 - b. informasiya texnologiyalarının təminat vasitələri
 - c. informasiya sistemlərinin təminat vasitələri
 - d. informasiya texnologiyalarının proqram vasitələri
 - e. informasiya sistemlərinin istismarçıları
50. İnformasiya texnologiyalarının təşkili və istifadəsi zamanı ortaya çıxan hüquqi münasibətlərə aid deyil:
- A. informasiya resurslarının formalaşma və genişlənmə hüququ
 - B. maşın daşıyıcıları üzərində əşya mülkiyyət hüququ
 - C.)informasiya təminatından istənilən formada istifadə hüququ
 - D. bütün kateqoriyalı təhlükələrdən resursların mühafizə
 - E. informasiya məhsullarından istifadə hüququ
51. İS-nin və texnologiyalarının təminat vasitələri –
- A) iqtisadi informasiyanın kodlaşdırılması və təsnifatı sistemləridir
 - B)) informasiya sistemlərinin layihələndirilməsində yaradılan və ya istifadə olunan proqram, texniki, linqvistik, hüquqi və təşkilati vasitələrdir
 - C) müəyyən sahələrdə sifarişlərin optimal dərəcəsinə nail olmağa yönəlmiş normativ sənəddir
 - D) elektron sənəd dövriyyəsinin təşkilinin müxtəlif variantlarından istifadə etməklə informasiya sellərinin kompyuterin yaddaşında saxlanan əsas struktur vahididir
 - E) bütün cavablar doğrudur
52. İT-nin strukturuna daxil olanı seçin.
- A) predmet sahəsinin göstəricilər sistemi
 - B) iqtisadi informasiyanın kodlaşdırılması və təsnifatı sistemləri
 - C) əllə və ya avtomatik təşkil edilən vahid sənədləşdirmə sistemi
 - D) elektron sənəd dövriyyəsinin təşkilinin müxtəlif variantlarından istifadə etməklə informasiya selləri
 - E)) Bütün cavablar doğrudur
53. Avtomatlaşdırılmış idarəetmə sistemlərinin əsas təsnifat əlamətlərinə aid deyil:
- A) dövlət idarəçiliyi sistemlərində səviyyə
 - B) iqtisadi obyektin fəaliyyət sahəsi

- C))avtomatlaşdırılmış iş yerləri
- D) idarəetmə proseslərinin növləri
- E) informasiya proseslərinin avtomatlaşdırılma dərəcəsi

54. Dövlət idarəçiliyi səviyyəsinə görə təsnifat əlamətinə uyğun olaraq avtomatlaşdırılmış idarəetmə sistemlərinin hansı növləri vardır?

- A) qlobal, regional, lokal
- B) qlobal, lokal, bələdiyyə
- C))federal, regional, bələdiyyə
- D) qlobal, federal, regional
- E) lokal, federal, regional

55. Texnoloji proseslərin idarə edilməsinə aiddir:

- a. çoxsəviyyəli ierarxik sistemlərdən ibarət olur; texnoloji proseslərin idarə olunması informasiya sistemlərini və müəssisənin idarə olunması informasiya sistemlərini özündə birləşdirir
- b. firmanın bütün idarəetmə funksiyalarının avtomatlaşdırılması üçün nəzərdə tutulmuşdur.
- c. iqtisadi-riyazi metod və modellər bazasında elmi-tədqiqat məsələlərinin həllini təmin edir.
- d.)müxtəlif texnoloji proseslərin (yumşaq texnoloji proseslər, energetika və s.) avtomatlaşdırılması üçün nəzərdə tutulmuşdur
- e. idarəedici personalın funksiyalarının avtomatlaşdırılması üçün nəzərdə tutulmuşdur.

56. Təşkilati-texnoloji proseslərin idarə olunmasına aiddir:

- A.)çoxsəviyyəli ierarxik sistemlərdən ibarət olur; texnoloji proseslərin idarə olunması informasiya sistemlərini və müəssisənin idarə olunması informasiya sistemlərini özündə birləşdirir
- B. firmanın bütün idarəetmə funksiyalarının avtomatlaşdırılması üçün nəzərdə tutulmuşdur.
- C. iqtisadi-riyazi metod və modellər bazasında elmi-tədqiqat məsələlərinin həllini təmin edir.
- D.müxtəlif texnoloji proseslərin (yumşaq texnoloji proseslər, energetika və s.) avtomatlaşdırılması üçün nəzərdə tutulmuşdur
- E. idarəedici personalın funksiyalarının avtomatlaşdırılması üçün nəzərdə tutulmuşdur.

57. İnteqrasiya edilmiş informasiya sistemlərinin funksiyalarına aiddir:

- A.çoxsəviyyəli ierarxik sistemlərdən ibarət olur; texnoloji proseslərin idarə olunması informasiya sistemlərini və müəssisənin idarə olunması informasiya sistemlərini özündə birləşdirir
- B.) firmanın bütün idarəetmə funksiyalarının avtomatlaşdırılması üçün nəzərdə tutulmuşdur.
- C. iqtisadi-riyazi metod və modellər bazasında elmi-tədqiqat məsələlərinin həllini təmin edir.

D.müxtəlif texnoloji proseslərin (yumşaq texnoloji proseslər, energetika və s.) avtomatlaşdırılması üçün nəzərdə tutulmuşdur

E. idarəedici personalın funksiyalarının avtomatlaşdırılması üçün nəzərdə tutulmuşdur.

58. Korporativ informasiya sistemlərinin funksiyalarına aiddir:

A.çoxsəviyyəli ierarxik sistemlərdən ibarət olur; texnoloji proseslərin idarə olunması informasiya sistemlərini və müəssisənin idarə olunması informasiya sistemlərini özündə birləşdirir

B.) firmanın və ya korporasiyanın bütün idarəetmə funksiyalarının avtomatlaşdırılması üçün istifadə olunur.

C. iqtisadi-riyazi metod və modellər bazasında elmi-tədqiqat məsələlərinin həllini təmin edir.

D.müxtəlif texnoloji proseslərin (yumşaq texnoloji proseslər, energetika və s.) avtomatlaşdırılması üçün nəzərdə tutulmuşdur

E. idarəedici personalın funksiyalarının avtomatlaşdırılması üçün nəzərdə tutulmuşdur.

59. Elmi tədqiqatların informasiya sistemlərinin funksiyalarına aiddir:

A.çoxsəviyyəli ierarxik sistemlərdən ibarət olur; texnoloji proseslərin idarə olunması informasiya sistemlərini və müəssisənin idarə olunması informasiya sistemlərini özündə birləşdirir

B.firmanın və ya korporasiyanın bütün idarəetmə funksiyalarının avtomatlaşdırılması üçün istifadə olunur

C.) iqtisadi-riyazi metod və modellər bazasında elmi-tədqiqat məsələlərinin həllini təmin edir

D.müxtəlif texnoloji proseslərin (yumşaq texnoloji proseslər, energetika və s.) avtomatlaşdırılması üçün nəzərdə tutulmuşdur

E. idarəedici personalın funksiyalarının avtomatlaşdırılması üçün nəzərdə tutulmuşdur.

60. Öyrətmə informasiya sistemlərinin funksiyalarına aiddir:

a.)təhsil sistemində mütəxəssislərin hazırlanmasında, iqtisadiyyatın müxtəlif sahələrinin işçilərinin yenidən hazırlanmasında və kvalifikasiyasının artırılmasında istifadə olunur

B. firmanın və ya korporasiyanın bütün idarəetmə funksiyalarının avtomatlaşdırılması üçün istifadə olunur

C. iqtisadi-riyazi metod və modellər bazasında elmi-tədqiqat məsələlərinin həllini təmin edir.

D. müxtəlif texnoloji proseslərin (yumşaq texnoloji proseslər, energetika və s.) avtomatlaşdırılması üçün nəzərdə tutulmuşdur

E. idarəedici personalın funksiyalarının avtomatlaşdırılması üçün nəzərdə tutulmuşdur.

61. İdarəedici bənd üçün elektron sənəd dövriyyəsinin fəaliyyəti və onun konkret biznes – prosesə bağlılığı mühüm rol oynayır, bu cür təşkilatlar (müəssisələr) üçün

firmanın fəaliyyəti ilə bağlı həll edilən funksional məsələlərin dairəsini genişləndirmək xarakterikdir. Bu ifadə təşkilatın hansı qrupuna aiddir,

A. federal

B. kiçik

C.) orta

D.iri

E. regional

62. Müəssisələrin müəssisələrin informasiya texnologiyaları telekommu-nikasiya rabitə vasitələrinin, çoxmaşınlı komplekslərin, inkişaf etmiş “Müştəri-server” arxitekturasının, yüksək sürətli kor-porativ hesablama şəbəkələrinin tətbiqini özündə birləşdirən müasir proqram-aparat bazası əsasında qurulur. Bu ifadə təşkilatın hansı qrupuna aiddir,

A. federal

B. kiçik

C. orta

D.) iri

E. regional

63. Avtomatlaşdırılmış İT - nin kombinasiya edilmiş şəbəkə təşkili aşağıdakı üstünlüklərə malik deyil:

A. istismar məsrəflərinə qənaət;

B.“Müştəri-server” arxitekturasının səmərəli reallaşma imkanı;

C.) təşkilatın və ya müəssisənin qəbul edilmiş idarəetmə modeli

D.proqram vasitələrinin geniş spektr variantları hesabına istifadəçilərin tələblərinə yüksək uyuşqanlıq

E. aparat vasitələrinə uyuşqanlıq

64. Kadr siyasətinin istiqamətlərinə aid deyil:

A) kadr siyasətinin ümumi prinsiplərinin işlənilməsi, onun məqsədlərinin təyini

B) əmək resurslarına tələbatın planlaşdırılması, strukturun, ştatın, təyinatın, ehtiyatın təşkili və yerləşdirilməsinin formulə edilməsi

C) təşkilatın strategiyasının kadr siyasətinə uyğunluğunun təhlili

D))bazar iqtisadiyyatı şərtləri daxilində təşkilatın idarə edilməsi ilə qərarların vaxtında qəbul edilməsi

E) əməyin stimullaşdırılması sistemlərinin səmərəli təmin olunması, vasitələrin paylanma prinsipləri

65. Müəssisə daxilində personalla idarəetmə metodlarının istiqamətləri hansıdır?

1. kadr tərkibinin formalaşdırılması

2. əhalinin gəliri

3. əhalinin yaşayış səviyyəsi və sosial müdafiəsi

4. kadr tərkibinin iş qabiliyyətinin dəstəklənməsi

A))1, 4

B)1, 3

C)1, 2

D) 3, 4

E) 2, 3

66. İnformasiya strukturunun layihəsinin işlənməsində daxili və xarici mühitin parametrləri ilə əlaqədar hansı amillər nəzərə alınmalıdır?
1. təşkilatın fəaliyyət göstərdiyi infrastruktur
 2. iş texnologiyası və birgə fəaliyyətin tipi
 3. personalın və korporativ mədəniyyətin xüsusiyyətləri
 4. mövcud prototiplər və özünü səmərəli göstərən analoji təşkilatların təşkilati strukturları
- A) 1, 2, 3 B))1, 2, 3, 4 C)1, 2, 4 D) 2, 3, 4 E) 1, 3, 4
67. Hansı siyasətin məqsədi kadrların keyfiyyət tərkibinin və sayının saxlanması, yenilənməsi proseslərinin optimal nisbətinin təminatıdır?
- A) maliyyə
 - B) personalın inkişaf
 - C))kadr
 - D) ştat
 - E) informasiya
68. Personalın iş qabiliyyətinin dəstəklənməsi metodlarına aid deyil:
- A) əməyin normalaşdırılmasına və onun məhsuldarlığının yüksəldilməsinə istiqamətlənmiş tədbirlər
 - B) attestasiya (əməyin və personalın qiymətləndirilməsi)
 - C) kadr ehtiyatının formalaşdırılması
 - D) əməyin stimullaşdırılması
 - E))personalın işdən kənarlaşdırılması
69. Korporativ təşkilatlarda personalla idarəetmənin informasiya sistemlərinin əsas quruluş prinsipi deyil:
- A) müəssisənin personalı haqqında hərtərəfli informasiyanı özündə saxlayan vahid standart verilənlər bazası
 - B) “müşəri-server” arxitekturasında və informasiyanın paylanmış emalı texnologiyasında icra
 - C) həm bir istifadəçisi, həm də çox istifadəçisi olan verilənlər bazasından istifadə
 - D) müşəri iş yerlərindən və server komponentlərindən ibarət komplekslərin qurulması
 - E))işçilərin əmək haqlarının hesablanması
70. “Ştat cədvəlinin planlaşdırılması “ altsistemi hansı məsələləri həll edir?
1. müəssisənin təşkilati strukturunun formalaşması
 2. işçilərin vəzifə üzrə seçimi
 3. ştat vəzifələrinin yüklənməsinin planlaşdırılması
 4. vəzifə instruksiyalarının formalaşması
 5. ştat cədvəllərinin və ştat kartoçkalarının təşkili
- A) 1, 2, 3 B))1, 3, 4 C)1, 2, 4 D) 3, 4, 5 E) 2, 3, 4
71. Personalla idarəetmə sisteminin informasiya strukturunun layihəsinin işlənməsində hansı amil nəzərə alınmamalıdır?
1. təşkilatın fəaliyyət göstərdiyi infrastruktur

2. əsas istehsal əməliyyatlarının yerinə yetirilməsi
 3. iş texnologiyası və birgə fəaliyyətin tipi
 4. personalın və korporativ mədəniyyətin xüsusiyyətləri
- A) 1, 3, 4 B) 2 C) 1, 2, 4 D) 1, 2 E) 2, 3, 4
72. Uğurlu kadr planlaşdırması hansı növ qiymətləndirmələri özündə saxlayan informasiyaya əsaslanır?
1. işçilərin sayı və kvalifikasiyası
 2. lazımlı işçilərin necə cəlb edilməsi
 3. izafi personaldan istifadənin necə optimallaşdırılması
 4. daxili motivasiyaya və işçilərin bacarığına uyğun personaldan necə istifadə edilməsi
 5. personalın inkişafı üçün şəraitin təmin olunması
- A) 1, 3, 4, 5 B) 1, 2, 3, 4 C) 1, 2, 4, 5 D) 2, 3, 4, 5 E) 1, 2, 3, 4, 5
73. Əməyin normalaşdırılması sisteminin səmərəli təşkili üçün müəssisə haqqında informasiyaya malik olmalıdır.
1. fəaliyyətin təhlilinin nəticələri
 2. baza normaları kompleksi
 3. istehsalın texniki səviyyəsi
 4. əməyin məhsuldarlığının yüksəldilməsi üçün maddi stimullaşdırma sistemlərinin hesablama alqoritmləri
- A) 1, 3, 4 B) 1, 2, 3, 4 C) 1, 2, 4 D) 2, 3 E) 1, 2
74. "Personalın idarə olunması" tətbiqi proqram paketinin yerinə yetirdiyi funksiyalara aid deyil:
- A) yeni işçilərin seçimi və yerdəyişmə
 - B) personalın uçotu (işçilər haqqında şəxsi verilənlər).
 - C) sənədlərin idarə olunması
 - D) personallaşdırılmış təqaüd və vergi uçotu.
 - E) əməyin məzmununun qiymətləndirilməsi
75. "İşçilər haqqında personal verilənlərinin yığılması" altsistemi hansı funksiyaları yerinə yetirmir?
- A. kadrların dəyişilməsi və dəyişikliklərin aparılması üzrə ştat cədvəli jurnalların tutulması
 - B. müəssisənin işçiləri haqqında verilənlərlə iş
 - C. hesabatların, siyahıların və statistikanın formalaşması
 - D. işçilərin vəzifə üzrə seçimi
 - E. ştat cədvəllərinin və ştat kartoçkalarının təşkili
76. "İşçilərin yığılması və yerləşdirilməsi. Personalın peşə artımı" altsisteminin yerinə yetirdiyi vəzifə deyil:
- A) vəzifələr üzrə funksiyaların bölüşdürülməsi
 - B) işçilərin karyera artımının və kvalifikasiyasının yüksəldilməsi planlarının formalaşması
 - C) yenidən attestasiya ilə bağlı işçilərin siyahısının daxil edilməsi
 - D) işdən azad edilmə səbəblərinin hesabatlarının hazırlanması

- E) işçilərin həftəlik iş qrafikləri
77. İş vahidinin (bir iş yerində bir işçi tərəfindən yerinə yetirilən işin) təsvirinə aid deyil:
- A) işçiyə qoyulmuş tələblərin təyini
 - B) çətinlik tutumunun hesablanması
 - C) müəssisənin təşkilati strukturunun formalaşması
 - D) məsuliyyət subyektinin təyinatı
 - E) instruksiyaların hazırlanması
78. Əmrin formalaşma mərhələləri hansıdır?
- 1. layihənin hazırlanması və onun qeydiyyatı
 - 2. verilənlər bazasının təşkili
 - 3. düzgünlüyün yoxlanılması
 - 4. məzuniyyət vaxtının təyini
 - 5. əmrin imzalanmasından sonra onun qeydiyyatı
- A)) 1, 3, 5 B) 1, 2, 3 C) 1, 2, 4 D) 2, 3, 5 E) 1, 2, 5
79. “Əmək resurslarından istifadənin planlaşdırılması” altsisteminin yerinə yetirdiyi funksiya deyil:
- A) təqvim ili üçün işçilərin yüklənməsinin planlaşdırılması
 - B) iş vaxtı qrafiklərinin və iş yerlərinin yüklənməsinin təşkili
 - C) işdən azad edilmə səbəblərinin hesabatlarının hazır edilməsi
 - D) tarif stavkaları sistemlərinin daxil edilməsi
 - E) zaman və işlənmə normalarının uçotunun daxil edilməsi
80. Personalla idarəetmənin müasir sistemlərinin xüsusiyyətlərinə aid deyil:
- A) istifadəçinin əməliyyatlarının qeydiyyat jurnallarının tutulması
 - B) verilənlər bazasının sənədləşdirilməsi
 - C) verilənlər bazasının vahid idarə olunması
 - D) analitik uçot göstəricilərinin böyük həcmdə istifadəsinin qeyri-mümkünlüyü
 - E) xarici və quraşdırılmış hesabat generatorundan istifadə
81. Korporativ verilənlər bazasına daxil olmaların və istifadəçilərin yerinə yetirdikləri funksiyaların məhdudlaşdırılmasına, sistem administratorunun yerinə yetirdiyi çoxsaylı əməliyyatların ixtisar edilməsinə xidmət edən altsistem necə adlanır?
- A) İşçilərin yığılı və yerləşdirilməsi. Personalın peşə artımı
 - B) Əmək resurslarından istifadənin planlaşdırılması
 - C) Müdiriyyət
 - D) Ştat cədvəlinin planlaşdırılması
 - E) İşçilər haqqında personal verilənlərinin yığılı
82. “Müdiriyyət” altsistemində verilənlər bazası serverinin uçot yazılarının yerləşməsi üzrə yerinə yetirilən əsas əməliyyatlara aid deyil:
- A) yazıların təşkili
 - B) hesabatların formalaşması
 - C) yazıların ləğv edilməsi və dəyişdirilməsi

- D) seçilmiş verilənlər bazasına zəruri daxilolma hüququnun təyini
- E) daxilolma parolunun dəyişdirilməsi

83. Əməyin qiymətləndirilməsi onun hansı meyarlara görə qiymətləndirilməsinə əsaslanır?

- A) keyfiyyətə
- B) intensivliyə
- C) kəmiyyətə
- D) məzmununa
- E))artım perspektivlərinə

84. Müəssisənin işçiləri haqqında verilənlərlə iş funksiyası aşağıdakı hansı altsistemə aiddir,

- A. Ştat cədvəlinin planlaşdırılması
- B. İşçilərin yığılı və yerləşdirilməsi
- C. Personalın peşə artımı
- D.) İşçilər haqqında personal verilənlərinin yığılı
- E. Əmək resurslarından istifadənin planlaşdırılması

85. İşçilərin vəzifə üzrə seçimi funksiyası aşağıdakı hansı altsistemə aiddir,

- A. Ştat cədvəlinin planlaşdırılması
- B. İşçilərin yığılı və yerləşdirilməsi
- C. Personalın peşə artımı
- D.) İşçilər haqqında personal verilənlərinin yığılı
- E. Əmək resurslarından istifadənin planlaşdırılması

86. Kadrların dəyişilməsi və dəyişikliklərin aparılması üzrə ştat cədvəli jurnalların tutulması funksiyası aşağıdakı hansı altsistemə aiddir,

- A. Ştat cədvəlinin planlaşdırılması
- B. İşçilərin yığılı və yerləşdirilməsi
- C. Personalın peşə artımı
- D.) İşçilər haqqında personal verilənlərinin yığılı
- E. Əmək resurslarından istifadənin planlaşdırılması

87. Firma dedikdə ən ümumi adı düşülr.

- A) iqtisadi, təsərrüfat, maliyyə fəaliyyətini həyata keçirən təşkilatın və ya hüquqi şəxsin
- B) yalnız maliyyə fəaliyyətini həyata keçirən təşkilatın və ya hüquqi şəxsin
- C) yalnız maliyyə fəaliyyətini həyata keçirən təşkilatın
- D) iqtisadi, maliyyə fəaliyyətini həyata keçirən təşkilatın
- E) yalnız maliyyə fəaliyyətini həyata keçirən hüquqi şəxsin

88. Firmanın idarə olunmasının yeni metodlarının tətbiq edilməsi hansı təşkilati məsələlərin həllindən sonra mümkündür?

- A) Sənəd dövriyyəsinin idarə olunması, personalla idarəetmə və mühasibat uçotu
- B)) Sənəd dövriyyəsinin idarə olunması, personalla idarəetmə və mühasibat uçotu, təchizatın idarə olunması, satışın idarə olunması, maliyyənin idarə olunması
- C) Sənəd dövriyyəsinin idarə olunması, personalla idarəetmə və mühasibat uçotu, təchizatın idarə olunması, satışın idarə olunması

- D) Personalla idarəetmə və mühasibat uçotu, təchizatın idarə olunması, satışın idarə olunması, maliyyənin idarə olunması
- E) Sənəd dövriyyəsinin idarə olunması, personalla idarəetmə və mühasibat uçotu, təchizatın idarə olunması
89. Hər bir avtomatlaşdırılmış iş yerində sənəd dövriyyəsi sistemində rəhbərliyin vəzifələrinə daxildir:
- A) verilənlər bazasında informasiyaya baxış və onun redaktəsi, hesabatların tərtibi, xidməti məktubların hazırlanması, daxil olan korrespondensiyanın hazırlanması
- B) daxil olan korrespondensiyanın qeydiyyatı, çıxış korrespondensiyanın qeydiyyatı və göndərilməsi, verilənlər bazasına sənədlərin daxil edilməsi, sənədlərin arxivə verilməsi
- C) informasiya sistemi istifadəçilərinin qeydiyyatı, ayrı-ayrı verilənlər bazasına daxilolma hüququnun təyini, sənədlərin arxivə verilməsi.
- D) verilənlər bazasında informasiyaya baxış, sərəncamların verilməsi və onların icrasına nəzarət.
- E) Bütün cavablar doğrudur
90. Hər bir avtomatlaşdırılmış iş yerində sənəd dövriyyəsi sistemində xidmətlərə və bölümlərə aid olan vəzifələr hansıdır?
- A) verilənlər bazasında informasiyaya baxış və onun redaktəsi, hesabatların tərtibi, xidməti məktubların hazırlanması, daxil olan korrespondensiyanın hazırlanması
- B) daxil olan korrespondensiyanın qeydiyyatı, çıxış korrespondensiyanın qeydiyyatı və göndərilməsi, verilənlər bazasına sənədlərin daxil edilməsi, sənədlərin arxivə verilməsi
- C) informasiya sistemi istifadəçilərinin qeydiyyatı, ayrı-ayrı verilənlər bazasına daxilolma hüququnun təyini, sənədlərin arxivə verilməsi.
- D) verilənlər bazasında informasiyaya baxış, sərəncamların verilməsi və onların icrasına nəzarət.
- E) Bütün cavablar doğrudur
91. Hər bir avtomatlaşdırılmış iş yerində sənəd dövriyyəsi sistemində katiblik üzərinə düşən vəzifələrə daxildir:
- A) verilənlər bazasında informasiyaya baxış və onun redaktəsi, hesabatların tərtibi, xidməti məktubların hazırlanması, daxil olan korrespondensiyanın hazırlanması
- B) informasiya sistemi istifadəçilərinin qeydiyyatı, ayrı-ayrı verilənlər bazasına daxilolma hüququnun təyini, sənədlərin arxivə verilməsi.
- C) daxil olan korrespondensiyanın qeydiyyatı, çıxış korrespondensiyanın qeydiyyatı və göndərilməsi, verilənlər bazasına sənədlərin daxil edilməsi, sənədlərin arxivə verilməsi
- D) verilənlər bazasında informasiyaya baxış, sərəncamların verilməsi və onların icrasına nəzarət.
- E) Bütün cavablar doğrudur
92. Verilənlər bazasının administratoru hansı vəzifəni yerinə yetirir?

- A) verilənlər bazasında informasiyaya baxış, sərəncamların verilməsi və onların icrasına nəzarət
- B)) informasiya sistemi istifadəçilərinin qeydiyyatı, ayrı-ayrı verilənlər bazasına daxilolma hüququnun təyini, sənədlərin arxivə verilməsi
- C) daxil olan korrespondensiyanın qeydiyyatı, çıxış korrespondensiyanın qeydiyyatı və göndərilməsi, verilənlər bazasına sənədlərin daxil edilməsi, sənədlərin arxivə verilməsi
- D) verilənlər bazasında informasiyaya baxış və onun redaktəsi, hesabatların tərtibi, xidməti məktubların hazırlanması, daxil olan korrespondensiyanın hazırlanması
- E) Bütün cavablar doğrudur

93. Fərdi kompyuterlərin firmadaxili lokal hesablama şəbəkəsinə birləşdirilməsinin hansı üstünlükləri var?

- A) Resursların paylanması şəbəkənin resurslarından qənaətlə istifadə etmək imkanı yaradır
 - B) Verilənlərin paylanması informasiyaya ehtiyacı olan işçi yerlərdən verilənlər bazasının idarə olunması və ona daxilolmaların mümkünlüyünü təqdim edir
 - C) Prosessorun resurslarının paylanması şəbəkəyə daxil olan digər sistemlərlə verilənlərin emalı üçün hesablama gücündən istifadə etməyə imkan verir
 - D) Hər bir işçi stansiyanın daxil ola biləcəyi xüsusi prosessor vasitəsilə mövcud resurslara müraciət olunur
 - E)) Bütün cavablar doğrudur
94. İşin yüksək məhsuldarlığı üçün şəbəkə əməliyyat sistemində daxil olan instrumental vasitələrə aid deyil:

- A) şəbəkə əməliyyat sisteminin installyasiyası və müştərinin “müştəri-server” modelinə konfiqurasiya
- B) istifadəçi hüquqlarının idarə olunma vasitələri
- C)) yalnız bir protokoldan istifadə
- D) məlumatların ötürülməsinin integrasiya edilmiş funksiyaları
- E) “müştəri-server” rejimində işin mümkünlüyü

95. İşin yüksək məhsuldarlığı üçün şəbəkə əməliyyat sistemində aşağıdakılardan hansı daxildir?

- A) Şəbəkə əməliyyat sisteminin installyasiyası və müştərinin “müştəri-server” modelinə konfiqurasiya
- B) İstifadəçi hüquqlarının idarə olunma vasitələri
- C) Məlumatların ötürülməsinin integrasiya edilmiş funksiyaları
- D) “müştəri-server” rejimində işin mümkünlüyü
- E)) Bütün cavablar doğrudur

96. Proqram komplekslərində reallaşan əsas prinsiplərdən biri olan intellektuallıq dedikdə nə başa düşülür?

- A)) informasiyanın yığılmasını və qeydiyyatını nəzərdə tutan ənənəvi yanaşmadan fərqli olaraq müəssisənin idarəetmə məsələlərinin həlli
- B) firmanın müxtəlif xidmətləri vasitəsilə sənədlərin «birbaşa» keçirilməsi
- C) sistemin mərhələlər üzrə tətbiqinin mümkünlüyü, çevik manevr

- D) firmada işləyən digər proqramlarla qarşılıqlı əlaqənin mümkünlüyü
- E) proqram kompleksinin müxtəlif istismar sxemlərini təmin edən güclü quraşdırılma mexanizminin olması

97. Proqram komplekslərində reallaşan əsas prinsiplərdən biri olan inteqrasiya olunma dedikdə nə başa düşülür?

- A) informasiyanın yığımını və qeydiyyatını nəzərdə tutan ənənəvi yanaşmadan fərqli olaraq müəssisənin idarəetmə məsələlərinin həlli
- B) sistemin mərhələlər üzrə tətbiqinin mümkünlüyü, çevik manevr
- C))firmanın müxtəlif xidmətləri vasitəsilə sənədlərin «birbaşa» keçirilməsi
- D) firmada işləyən digər proqramlarla qarşılıqlı əlaqənin mümkünlüyü
- E) proqram kompleksinin müxtəlif istismar sxemlərini təmin edən güclü quraşdırılma mexanizminin olması

98. Proqram komplekslərində reallaşan əsas prinsiplərdən biri olan modulluq dedikdə nə başa düşülür?

- A) informasiyanın yığımını və qeydiyyatını nəzərdə tutan ənənəvi yanaşmadan fərqli olaraq müəssisənin idarəetmə məsələlərinin həlli
- B)) sistemin mərhələlər üzrə tətbiqinin mümkünlüyü, çevik manevr
- C) firmanın müxtəlif xidmətləri vasitəsilə sənədlərin «birbaşa» keçirilməsi
- D) firmada işləyən digər proqramlarla qarşılıqlı əlaqənin mümkünlüyü
- E) proqram kompleksinin müxtəlif istismar sxemlərini təmin edən güclü quraşdırılma mexanizminin olması

99. Proqram komplekslərində reallaşan əsas prinsiplərdən biri olan açıqlıq dedikdə nə başa düşülür?

- A) informasiyanın yığımını və qeydiyyatını nəzərdə tutan ənənəvi yanaşmadan fərqli olaraq müəssisənin idarəetmə məsələlərinin həlli
- B) sistemin mərhələlər üzrə tətbiqinin mümkünlüyü, çevik manevr
- C) firmanın müxtəlif xidmətləri vasitəsilə sənədlərin «birbaşa» keçirilməsi
- D)) firmada işləyən digər proqramlarla qarşılıqlı əlaqənin mümkünlüyü
- E) proqram kompleksinin müxtəlif istismar sxemlərini təmin edən güclü quraşdırılma mexanizminin olması

100. Proqram komplekslərində reallaşan əsas prinsiplərdən biri olan uyusqanlıq dedikdə nə başa düşülür?

- A) informasiyanın yığımını və qeydiyyatını nəzərdə tutan ənənəvi yanaşmadan fərqli olaraq müəssisənin idarəetmə məsələlərinin həlli
- B) sistemin mərhələlər üzrə tətbiqinin mümkünlüyü, çevik manevr
- C) firmanın müxtəlif xidmətləri vasitəsilə sənədlərin «birbaşa» keçirilməsi
- D) firmada işləyən digər proqramlarla qarşılıqlı əlaqənin mümkünlüyü
- E))proqram kompleksinin müxtəlif istismar sxemlərini təmin edən güclü quraşdırılma mexanizminin olması

101. İnzibati idarəetmə konturunun tərkib hissələrinə aid deyil,

- A. Marketingin idarə olunması
- B.) Satışın idarə olunması
- C. Layihələrin idarə olunması

D. Kadrların uçotu və idarə olunması

E. Maliyyə və təsərrüfat fəaliyyətinin təhlili

102. Təşkilatın ixtiyarında olan strateji alternativlər hansılardır?

- A)) məhdud artım, artım, bu variantların ixtisarı və qarşılıqlı uyğunluğu
- B) məhdud artım, artım, bu variantların ixtisarı
- C) məhdud artım, artım, bu variantların qarşılıqlı uyğunluğu
- D) artım, bu variantların ixtisarı və qarşılıqlı uyğunluğu
- E) məhdud artım və artım

103. Taktika

- A) qərar qəbulu və fəaliyyət üçün ümumi istiqamətləri əks etdirir
- B) konkret situasiyalarda həyata keçiriləcək əməliyyatlara təlimat verir
- C) konkret situasiyalarda nə etmək lazım olduğunu dəqiq göstərir
- D) qlobal məqsədlərin işlənmə və inkişaf istiqamətlərinə yönəlmiş idarəetmə
- E)) konkret qısamüddətli strategiyalardır

104. Siyasət

- A) konkret qısamüddətli strategiyalardır
- B)) qərar qəbulu və fəaliyyət üçün ümumi istiqamətləri əks etdirir
- C) konkret situasiyalarda həyata keçiriləcək əməliyyatlara təlimat verir
- D) konkret situasiyalarda nə etmək lazım olduğunu dəqiq göstərir
- E) qlobal məqsədlərin işlənmə və inkişaf istiqamətlərinə yönəlmiş idarəetmədir

105. MS Project - də layihənin idarə olunmasına qoyulan əsas tələblər hansıdır?

- A) layihənin idarə olunması səviyyələrinin miqdarı
- B) layihənin və onun ayrı-ayrı mərhələlərinin sona çatmasının qiymətləndirilmə meyarı
- C) hesabatın istifadə olunan metodları
- D) informasiya mübadiləsi sistemi və vasitələri
- E)) Bütün cavablar doğrudur

106. “Kasatka” kompleksindən istifadə prosesinin əsas məqsədi nədir?

- A) idarəedici işçilər heyəti üçün maksimal dost istifadəçi interfeysinin yaradılmasıdır.
- B) layihənin və onun ayrı-ayrı mərhələlərinin sona çatmasının qiymətləndirilmə meyarının yaradılmasıdır.
- C) layihənin həyata keçirilməsi üçün bütün fəaliyyət və hadisələr interfeysinin yaradılmasıdır.
- D) təşkilat üçün məqsədlərin seçilməsi və onların əldə olunması üçün nə etmək lazım olduğu haqqında qərar qəbuletmə prosesidir.
- E) bütün cavablar doğrudur .

107. “Kasatka” proqramında idarəetmənin **Təşkilat** adlı yüksək səviyyəsi

- A) konkret layihənin marketinq kompleksini işləyən məsul şəxslər üçün nəzərdə tutulmuşdur
- B) konkret obyektin işinə məsuliyyət daşıyan rəhbərin avtomatlaşdırılmış iş yerinin təmini üçün nəzərdə tutulmuşdur
- C)) proqram paketinin quraşdırıldığı təşkilatın rəhbəri üçün nəzərdə tutulmuşdur.

D) təşkilat üçün məqsədlərin seçilməsi və onların əldə olunması üçün nə etmək lazım olduğu haqqında qərar qəbul etmə prosesi üçün nəzərdə tutulmuşdur.

E) Bütün cavablar doğrudur.

108. “Kasatka” proqramında idarəetmənin **Layihə** adlı ikinci səviyyəsi -...

A)) konkret layihənin marketinq kompleksini işləyən məsul şəxslər üçün nəzərdə tutulmuşdur

B) konkret obyektin işinə məsuliyyət daşıyan rəhbərin avtomatlaşdırılmış iş yerinin təmini üçün nəzərdə tutulmuşdur

C) paketin quraşdırıldığı təşkilatın rəhbəri üçün nəzərdə tutulmuşdur.

D) təşkilat üçün məqsədlərin seçilməsi və onların əldə olunması üçün nə etmək lazım olduğu haqqında qərar qəbul etmə prosesi üçün nəzərdə tutulmuşdur

E) Bütün cavablar doğrudur.

109. “Kasatka” kompleksinin “Справочнику /Arayışlar” punktu...

A) istifadəçinin rəhbərliyin idarəetmə səviyyələri arasında cəld yerdəyişməsinə təmin edir

B)) işdən əvvəl və ya yeni layihənin işlənilməsindən əvvəl “Kasatka” kompleksinin iş mühitinin qurulması üçün verilənlər bazasına daxil edilməli əsas məlumatları əks etdirir

C) şirkət, əlaqə üsulları və keçirilən müsabiqənin şərtləri haqqında informasiyanı əks etdirir

D) proqram haqqında arayış informasiyasının əldə olunmasına xidmət edir.

E) işin sonunda proqramdan çıxış üçün nəzərdə tutulmuşdur.

110. “Kasatka” kompleksinin “Окна/Пəncərələr” punktu...

A)) istifadəçinin rəhbərliyin idarəetmə səviyyələri arasında cəld yerdəyişməsinə təmin edir.

B) işdən əvvəl və ya yeni layihənin işlənilməsindən əvvəl “Kasatka” kompleksinin iş mühitinin qurulması üçün verilənlər bazasına daxil edilməli əsas məlumatları əks etdirir.

C) şirkət, əlaqə üsulları və keçirilən müsabiqənin şərtləri haqqında informasiyanı əks etdirir.

D) proqram haqqında arayış informasiyasının əldə olunmasına xidmət edir.

E) işin sonunda proqramdan çıxış üçün nəzərdə tutulmuşdur.

111. “Kasatka” kompleksinin “SBI/SBI” punktu...

A) istifadəçinin rəhbərliyin idarəetmə səviyyələri arasında cəld yerdəyişməsinə təmin edir.

B) işdən əvvəl və ya yeni layihənin işlənilməsindən əvvəl “Kasatka” kompleksinin iş mühitinin qurulması üçün verilənlər bazasına daxil edilməli əsas məlumatları əks etdirir.

C) proqram haqqında arayış informasiyasının əldə olunmasına xidmət edir.

D)) şirkət, əlaqə üsulları və keçirilən müsabiqənin şərtləri haqqında informasiyanı əks etdirir.

E) işin sonunda proqramdan çıxış üçün nəzərdə tutulmuşdur.

112. “Kasatka” kompleksinin Справка/Arayış punktu...

- A) istifadəçinin rəhbərliyin idarəetmə səviyyələri arasında cəld yerdəyişməsinə təmin edir
- B) işdən əvvəl və ya yeni layihənin işlənilməsindən əvvəl “Kasatka” kompleksinin iş mühitinin qurulması üçün verilənlər bazasına daxil edilməli əsas məlumatları əks etdirir
- C)) proqram haqqında arayış informasiyasının əldə olunmasına xidmət edir
- D) şirkət, əlaqə üsulları və keçirilən müsabiqənin şərtləri haqqında informasiyanı əks etdirir
- E) işin sonunda proqramdan çıxış üçün nəzərdə tutulmuşdur

113. “Kasatka” kompleksinin *Виход/Çıxış* punktu

- A) istifadəçinin rəhbərliyin idarəetmə səviyyələri arasında cəld yerdəyişməsinə təmin edir
- B) işdən əvvəl və ya yeni layihənin işlənilməsindən əvvəl “Kasatka” kompleksinin iş mühitinin qurulması üçün verilənlər bazasına daxil edilməli əsas məlumatları əks etdirir
- C) proqram haqqında arayış informasiyasının əldə olunmasına xidmət edir
- D) şirkət, əlaqə üsulları və keçirilən müsabiqənin şərtləri haqqında informasiyanı əks etdirir
- E) işin sonunda proqramdan çıxış üçün nəzərdə tutulmuşdur

114. “Kasatka” kompleksində “Xəbərdarədicə idarəetmə” düyməsi nə üçün təyin olunmuşdur?

- A)) planlaşdırılan strategiya və fəaliyyətlərin işlənməsi üçün
- B) sona çatmış fəaliyyətlərlə bağlı problemlərin həlli üçün
- C) proqram haqqında arayış informasiyasının əldə olunması üçün
- D) keçirilən müsabiqənin şərtləri haqqında informasiyanın əks etdirilməsi üçün
- E) şirkət və əlaqə üsulları haqqında informasiyanın əks etdirilməsi üçün

115. İstifadəçinin rəhbərliyin idarəetmə səviyyələri arasında cəld yerdəyişməsinə təmin edir. Bu ifadə proqramın əsas menyusu xətkəşinin hansı punktuna aiddir,

- A. “Справочники /Arayışlar”
- B.) “Окна/Пəncərələr”
- C. Администратор /Administrator
- D. “SBİ/SBİ”
- E. Справка/Arayış

116. İstehsalda material resurslarının hərəkətinin idarə edilməsinə imkan verir (70-ci illər). Bu ifadə aşağıdakılardan hansına aiddir,

- A.) MRP
- B. MRP II
- C. ERP
- D. CSRP
- E. OLAP

117. MRP sisteminə maliyyə planlaşdırılması, əks əlaqə və biznes-proseslərin modelləşdirilməsi elementləri əlavə edilmişdir (80-ci illər). Bu ifadə aşağıdakılardan hansına aiddir,

- A. MRP
- B.) MRP II
- C. ERP
- D. CSRP
- E. OLAP

118. MRP II sisteminə maliyyə planlaşdırılması modulu əlavə edilmişdir(90-cı illər). Bu ifadə aşağıdakılardan hansına aiddir,

- A. MRP
- B. MRP II
- C.) ERP
- D. CSRP
- E. OLAP

119. ERP sisteminin bütün imkanlarına malikdir və eyni zamanda müştərilərlə geniş münasibətləri əhatə edir: sifarişlərin sənədləşdirilməsi, texniki tapşırıqlar, sifarişçinin yerində dəstəklənməsi (90-cu illərin sonu). Bu ifadə aşağıdakılardan hansına aiddir,

- A. MRP
- B. MRP II
- C. ERP
- D.) CSRP
- E. OLAP

120. **KİS**-lərin tətbiqi müəssisələrə aşağıdakı nəticələrin əldə olunmasına səbəb olur:
A. İdarəetmə qərarlarının verilməsi üçün lazım olacaq informasiyaların operativ və daha dəqiq əldə edilməsi imkanı

B. Dəqiq planlaşdırmanın aparılması və faktiki nəticələrə daha yaxın olan büdcələrin qurulması və yerinə yetirilməsinin izlənilməsi

C. İstehsal tsiklinin 30-40 % aşağı salınması

D. Anbar sahələrinin 25-30 % azaldılması

E.) variantların hamısı

121. **KİS**-lərin tətbiqinin nəticələrinə aşağıdakılardan hansı aid deyil,

A. Əmtəə-material ehtiyatlarının dövriliyinin 60-70 % artırılması

B. Məhsulun çatdırılması ilə bağlı olan gecikmələrin 40-50 % aşağı salınması

C.) İstehsalda material resurslarının hərəkətinin idarə edilməsi

D. Sığorta ehtiyatlarının 30-40 % azaldılması

E. İdarəetmə xərclərinin 25-30 % aşağı salınması və s.

122. **KİS**-lərin tətbiqinin 1-ci mərhələsinə aiddir,

A.) Lazımi **KİS**-in seçilməsi

B. **KİS**-in istismarı

C. Nəticənin məqsədə uyğunluğunun yoxlanılması

D. İstehsalda material resurslarının hərəkətinin idarə edilməsi

E. Kompleks audit

123. **KİS**-lərin tətbiqinin 2-ci mərhələsinə aiddir,

A. Lazımi **KİS**-in seçilməsi

B.) KİS-in istismarı

C. Nəticənin məqsədə uyğunluğunun yoxlanılması

D. İstehsalda material resurslarının hərəkətinin idarə edilməsi

E. Kompleks audit

124. KİS-lərin tətbiqinin 3-cü mərhələsinə aiddir,

A. Lazımi KİS-in seçilməsi

B. KİS-in istismarı

C.) Nəticənin məqsədə uyğunluğunun yoxlanılması

D. İstehsalda material resurslarının hərəkətinin idarə edilməsi

E. Kompleks audit

125. KİS-in effektivliyinin qiymətləndirilməsi zamanı - investisiyaların qayıtması göstəricisi necə işarə edilir,

A.) ROİ

B. TCO

C. CBA

D. ERP

E. CSRP

126. KİS-in effektivliyinin qiymətləndirilməsi zamanı - əldə etmənin ümumi dəyəri göstəricisi necə işarə edilir,

A. ROİ

B.) TCO

C. CBA

D. ERP

E. CSRP

127. KİS-in effektivliyinin qiymətləndirilməsi zamanı - xərclərin faydalılığı analizi göstəricisi necə işarə edilir,

A. ROİ

B. TCO

C.) CBA

D. ERP

E. CSRP

128. KŞ-nin təhlükəsizlik infrastrukturuna aşağıdakılar daxildir:

A.daxilolmaya nəzarət;

B.autentifikasiya;

A. şifrələmə/elektron-rəqəm imzası (ERİ);

B. kontent analizi;

E.) variantların hamısı

129. KŞ-nin təhlükəsizlik infrastrukturuna aşağıdakılardan hansı daxil deyildir:

A.daxilolmaya nəzarət;

B.autentifikasiya;

C.) xərclərin faydalılığı analizi

D.kontent analizi;

E. şifrələmə/elektron-rəqəm imzası (ERİ)

130. VXŞ-lərin qurulmasının üsullarına aşağıdakılardan hansı aid deyil,

- A. ŞAE əsasında;
- B. autentifikasiya əsasında
- C. proqram təminatı əsasında;
- D. ƏS əsasında;
- E. marşrutlayıcılar əsasında;

131. layihə üzrə birgə fəaliyyətin yerinə yetirilməsi, qrup qərarının qəbulu və i.a. üçün işləyən komanda üzvləri qruplarını dəstəkləyən informasiya sistemlərinin ümumi adıdır. Cümləni tamamlayın.

- A. İntellektual sistemlər
- B.) Korporativ sistemlər
- C. İnformasiya sistemləri
- D. Süni intellekt sistemləri
- E. məntiqi sistemlər

132. Aşağıdakılardan hansı korporativ kompüter şəbəkələrində iş adlanır,

- A. TCO
- B. CBA
- C.) CSCW
- D. CSRP
- E. ERP

133. Korporativ sistemlərin neçə növü vardır,

- A. 3
- B.) 2
- C. 4
- D. 6
- E. 5

134. Korporativ sistemlərin növləri hansılardır,

- 1. informasiyanın qorunmasına və axtarışına kömək göstərən
- 2. nəticənin məqsədə uyğunluğunun yoxlanılmasına kömək göstərən
- 3. müxtəlif testlərin aparılmasına kömək göstərən
- 4. qərarların qəbuluna kömək göstərən sistemlər

A. 1,2 B. 2,4 C. 1,3 D. 3,4 E.) 1,4

135. *İnformasiyanın qorunması və axtarışı kompüter informasiya sistemlərinin əsas əməliyyatlarıdır.* Bu ifadə informasiyanın qorunmasına və axtarışına kömək göstərən korporativ sistemlərin hansı növünə aiddir,

- A.) məlumat bazalarının idarə olunması sistemləri
- B. avtomatlaşdırılmış sənəd dövriyyəsi sistemləri
- C. qrup şəklində işin qrafiklərinin tərtibi sistemləri
- D. qrup şəklində iş üçün mətn məlumatlarının birgə baza sistemləri
- E. qərarların qəbuluna kömək göstərən sistemlər

136. *Avtomatlaşdırılmanın tətbiqi yoxlanılması və işlənilməsi, habelə müəyyən insanlar – müşahidəçi, menecer, vitse-prezident və i.a. tərəfindən bəyənilməsi tələb*

edilən ofis əməliyyatlarının istənilən növünü əhatə edir. Bu ifadə informasiyanın qorunmasına və axtarışına kömək göstərən korporativ sistemlərin hansı növünə aiddir,

- A. məlumat bazalarının idarə olunması sistemləri
- B.) avtomatlaşdırılmış sənəd dövriyyəsi sistemləri
- C. qrup şəklində işin qrafiklərinin tərtibi sistemləri
- D. qrup şəklində iş üçün mətn məlumatlarının birgə baza sistemləri
- E. qərarların qəbuluna kömək göstərən sistemlər

137. *Birgə məlumat bazalarından və qrafiklərin tərtibi proqramlarından istifadə edərək, təşkilat işçi qrupda iş qrafiki ilə bağlı şəxsi münaqişələri minimallaşdırır.*

Bu ifadə informasiyanın qorunmasına və axtarışına kömək göstərən korporativ sistemlərin hansı növünə aiddir,

- A. məlumat bazalarının idarə olunması sistemləri
- B. avtomatlaşdırılmış sənəd dövriyyəsi sistemləri
- C.) qrup şəklində işin qrafiklərinin tərtibi sistemləri
- D. qrup şəklində iş üçün mətn məlumatlarının birgə baza sistemləri
- E. qərarların qəbuluna kömək göstərən sistemlər

138. *Təşkilati strukturun mərkəzi yaddaşında strukturlaşdırılmamış mətn məlumatlarının axtarışının səmərəli üsulunu təmin edir.* Bu ifadə informasiyanın qorunmasına və axtarışına kömək göstərən korporativ sistemlərin hansı növünə aiddir,

- A. məlumat bazalarının idarə olunması sistemləri
- B. avtomatlaşdırılmış sənəd dövriyyəsi sistemləri
- C. qrup şəklində işin qrafiklərinin tərtibi sistemləri
- D.) qrup şəklində iş üçün mətn məlumatlarının birgə baza sistemləri
- E. qərarların qəbuluna kömək göstərən sistemlər

139. Aşağıdakı mülahizələrdən hansı *məlumat bazalarının idarə olunması sistemlərinə* aiddir,

- A. Təşkilati strukturun mərkəzi yaddaşında strukturlaşdırılmamış mətn məlumatlarının axtarışının səmərəli üsulunu təmin edir.
- B. Birgə məlumat bazalarından və qrafiklərin tərtibi proqramlarından istifadə edərək, təşkilat işçi qrupda iş qrafiki ilə bağlı şəxsi münaqişələri minimallaşdırır.
- C. Avtomatlaşdırılmanın tətbiqi yoxlanılması və işlənilməsi, habelə müəyyən insanlar – müşahidəçi, menecer, vitse-prezident və i.a. tərəfindən bəyənilməsi tələb edilən ofis əməliyyatlarının istənilən növünü əhatə edir.
- D.) İnformasiyanın qorunması və axtarışı kompüter informasiya sistemlərinin əsas əməliyyatlarıdır.
- E. İdarəetmə qərarlarının verilməsi üçün lazım olacaq informasiyaların operativ və daha dəqiq əldə edilməsi imkanındır.

140. Aşağıdakı mülahizələrdən hansı *avtomatlaşdırılmış sənəd dövriyyəsi sistemlərinə* aiddir,

- A. Təşkilati strukturun mərkəzi yaddaşında strukturlaşdırılmamış mətn məlumatlarının axtarışının səmərəli üsulunu təmin edir.

B. Birgə məlumat bazalarından və qrafiklərin tərtibi proqramlarından istifadə edərək, təşkilat işçi qrupda iş qrafiki ilə bağlı şəxsi münaqişələri minimallaşdırır.

C.) Avtomatlaşdırılmanın tətbiqi yoxlanılması və işlənməsi, habelə müəyyən insanlar – müşahidəçi, menecer, vitse-prezident və i.a. tərəfindən bəyənilməsi tələb edilən ofis əməliyyatlarının istənilən növünü əhatə edir.

D. İnformasiyanın qorunması və axtarışı kompüter informasiya sistemlərinin əsas əməliyyatlarıdır.

E. İdarəetmə qərarlarının verilməsi üçün lazım olacaq informasiyaların operativ və daha dəqiq əldə edilməsi imkanındır.

141. Aşağıdakı mülahizələrdən hansı *qrup şəklində işin qrafiklərinin tərtibi sistemlərinə* aiddir,

A. Təşkilati strukturun mərkəzi yaddaşında strukturlaşdırılmamış mətn məlumatlarının axtarışının səmərəli üsulunu təmin edir.

B.) Birgə məlumat bazalarından və qrafiklərin tərtibi proqramlarından istifadə edərək, təşkilat işçi qrupda iş qrafiki ilə bağlı şəxsi münaqişələri minimallaşdırır.

C. Avtomatlaşdırılmanın tətbiqi yoxlanılması və işlənməsi, habelə müəyyən insanlar – müşahidəçi, menecer, vitse-prezident və i.a. tərəfindən bəyənilməsi tələb edilən ofis əməliyyatlarının istənilən növünü əhatə edir.

D. İnformasiyanın qorunması və axtarışı kompüter informasiya sistemlərinin əsas əməliyyatlarıdır.

E. İdarəetmə qərarlarının verilməsi üçün lazım olacaq informasiyaların operativ və daha dəqiq əldə edilməsi imkanındır.

142. Aşağıdakı mülahizələrdən hansı *qrup şəklində iş üçün mətn məlumatlarının birgə baza sistemlərinə* aiddir,

A.) Təşkilati strukturun mərkəzi yaddaşında strukturlaşdırılmamış mətn məlumatlarının axtarışının səmərəli üsulunu təmin edir.

B. Birgə məlumat bazalarından və qrafiklərin tərtibi proqramlarından istifadə edərək, təşkilat işçi qrupda iş qrafiki ilə bağlı şəxsi münaqişələri minimallaşdırır.

C. Avtomatlaşdırılmanın tətbiqi yoxlanılması və işlənməsi, habelə müəyyən insanlar – müşahidəçi, menecer, vitse-prezident və i.a. tərəfindən bəyənilməsi tələb edilən ofis əməliyyatlarının istənilən növünü əhatə edir.

D. İnformasiyanın qorunması və axtarışı kompüter informasiya sistemlərinin əsas əməliyyatlarıdır.

E. İdarəetmə qərarlarının verilməsi üçün lazım olacaq informasiyaların operativ və daha dəqiq əldə edilməsi imkanındır.

143. Korporativ struktur

A. + Biraz fərqlidir

B. Fərqlənmir

C. Bir-birinə uyğun gəlir

D. Ziddiyyətlər təşkil edir

E. Barışmaz ziddiyyət yer alır

144. İnformasiya sisteminin ən aşağı səviyyəsi sayılır
- A. + Anbar
 - B. Operativ idarəetmə sistemi
 - C. Tətbiqi proqramlar
 - D. OSI Modeli
 - E. TCP / IP protokolları ailəsi
145. Korporativ informasiya sistemidir
- A. + Müəssisə vəsaitlərinin planlaşdırılmış sistemi
 - B. Qərar qəbul sistemi
 - C. Bilikləri idarəetmə sistemi
 - D. Müəssisələri xarici şəxslər ilə məlumat mübadiləsinin təmini sistemi
 - E. Analitik məlumatların emalı sistemi
146. DSS nədir
- A. Müəssisə vəsaitlərinin planlaşdırılmış sistemi
 - B. +Qərar qəbul sistemi
 - C. Bilikləri idarəetmə sistemi
 - D. Müəssisələri xarici şəxslər ilə məlumat mübadiləsinin təmini sistemi
 - E. Analitik məlumatların emalı sistemi
147. Operativ idarəetmə sisteminin xətti növü:
- A. + İstehsalda idarələrin, şöbələrin, sexlərin idarəetmə sistemlərindən istifadəsi
 - B. Funksional bölgünün dərinləşdirilməsində idarəedici əmək
 - C. Hüquqi hissələrə ayrılmış funksional fəaliyyət
 - D. İqtisadi bölmələrin yaradılması əhəmiyyətli müstəqilliyi bəxş edir
 - E. Bütövlükdə vahid idarəetmə sisteminə əsaslanaraq
148. Operativ idarəetmə sisteminin qarışıq növü:
- A. İstehsalda idarələrin, şöbələrin, sexlərin idarəetmə sistemlərindən istifadəsi
 - B. Funksional bölgünün dərinləşdirilməsində idarəedici əmək
 - C. + Hüquqi hissələrə ayrılmış funksional fəaliyyət
 - D. İqtisadi bölmələrin yaradılması əhəmiyyətli müstəqilliyi bəxş edir
 - E. Bütövlükdə vahid idarəetmə sisteminə əsaslanaraq
149. Standart MPS nə üçün nəzərdə tutulmuşdur
- A. + Əsas istehsal planının tərtibi
 - B. Son məhsulun realizə olunması
 - C. İşlərin yenidən təşkili
 - D. İnnovasiya idarə olunmanın inkişafı
 - E. Əsas araşdırma
150. Standart MRP nə üçün nəzərdə tutulmuşdur
- A. + Maddi planlama ehtiyaclarını
 - B. Təşkilatın idarə olunması baxımından yeni layihələrin həyata keçirilməsi
 - C. İş vahidlərinin koordinasiya işi
 - D. Vəsaitlərin Tirajı və iqtisadi gəlir alınması
 - E. Yığım və bilik və təcrübə sistemləşdirilməsi
151. Standart MRP II nə üçün nəzərdə tutulmuşdur

- A. + Istehsal Resursları planlaşdırılması
 - B. Əmək sistemi yenidən təşkili
 - C. Innovasiya sistemi
 - D. Layihələrin idarəetmə sistemi
 - E. İdarəetmə nəzəriyyəsi və əməliyyatlar tədqiqi
152. CRM - Customer Relationship Management
- A. + Müştərilər üçün qarşılıqlı tanışlıq
 - B. Kompleks dinamik sistemin modelləşdirilməsi
 - C. Müəssisənin innovasiya sistemi
 - D. Qarşılıqlı surətdə asılı olan fəaliyyət qrupu
 - E. Müəssisənin maliyyə resursları nəzarət sistemi
153. Operativ idarəetmə sistemi olmadan təşkilatı
- A. + Yaradıcı korporasiya
 - B. Siyasi korporasiya
 - C. Klassik korporasiya
 - D. İctimai korporasiya
 - E. Holding
154. Microsoft SQL server məlumat bazasının idarəetmə sistemi neçənci ildə yaradılmışdır,
- A. 1994
 - B.) 2000
 - C. 1998
 - D. 1996
 - E. 1995
155. SQL Server 2000-in imkanlarına aşağıdakılardan hansı aiddir,
- A. Data Mining metodlarının qurulması və işlənməsi
 - B. Çox ölçülü və reliyasiyalı mənbələrdən biliklərin çıxarılması
 - C. Biliklərin çıxarılmasının iki alqoritmi - Microsoft Decision Trees və Microsoft Clustering
 - D. Çoxölçülü verilənlərə sual dillərinin genişləndirilməsi (MDX)
 - E.) variantların hamısı doğrudur
156. SQL Server 2000-in imkanlarına aşağıdakılardan hansı aid deyil,
- A. Data Mining metodlarının qurulması və işlənməsi
 - B. Çox ölçülü və reliyasiyalı mənbələrdən biliklərin çıxarılması
 - C. Biliklərin çıxarılmasının iki alqoritmi - Microsoft Decision Trees və Microsoft Clustering
 - D.) Seqmentləşdirmənin aparılması
 - E. Çoxölçülü verilənlərə sual dillərinin genişləndirilməsi (MDX)
157.verilənlər bazasının idarə olunmasının əsas komponentidir. Cümləni tamamlayın.
- A.) OLAP (ON-Line Analytical Processing)
 - B. Regressiya məsələsi
 - C. Klasterizasiya

D. Data Mining

E. Nəticələrin inteqrasiyası

158. OLAP sistemində neçə ölçülü modeldən istifadə edilir,

A.) 3

B. 2

C. 4

D. 6

E. 5

159. Data Mining layihələndirməsində verilənlər bazasının yaradılmasının 1-ci mərhələsinə aiddir,

A.) verilənlər bazası strukturun hazırlanması - biznes proseslərinin çoxölçülü OLAP- hesabatları üçün zəruri faktorların və ölçümlərin seçilməsi.

B. xarici mənbələr ilə verilənlər bazası arasında qarşılıqlı əlaqə mexanizminin qurulması.

C. verilənlər bazasının ilkin doldurulması, bu proses çox vaxt tələb edir.

D. Çoxölçülü verilənlərə sual dillərinin genişləndirilməsi (MDX)

E. variantlar arasında doğru cavab mövcud deyil

160. Data Mining layihələndirməsində verilənlər bazasının yaradılmasının 2-ci mərhələsinə aiddir,

A. verilənlər bazası strukturun hazırlanması - biznes proseslərinin çoxölçülü OLAP- hesabatları üçün zəruri faktorların və ölçümlərin seçilməsi.

B.) xarici mənbələr ilə verilənlər bazası arasında qarşılıqlı əlaqə mexanizminin qurulması.

C. verilənlər bazasının ilkin doldurulması, bu proses çox vaxt tələb edir.

D. Çoxölçülü verilənlərə sual dillərinin genişləndirilməsi (MDX)

E. variantlar arasında doğru cavab mövcud deyil

161. Data Mining layihələndirməsində verilənlər bazasının yaradılmasının 3-cü mərhələsinə aiddir,

A. verilənlər bazası strukturun hazırlanması - biznes proseslərinin çoxölçülü OLAP- hesabatları üçün zəruri faktorların və ölçümlərin seçilməsi.

B. xarici mənbələr ilə verilənlər bazası arasında qarşılıqlı əlaqə mexanizminin qurulması.

C.) verilənlər bazasının ilkin doldurulması, bu proses çox vaxt tələb edir.

D. Çoxölçülü verilənlərə sual dillərinin genişləndirilməsi (MDX)

E. variantlar arasında doğru cavab mövcud deyil

162. Data mining bazarında neçə istiqamət fərqlənir:

A. 3

- B.) 2
- C. 4
- D. 6
- E. 5

163. Data mining sistemləri sinfinə aşağıdakılardan hansı aiddir,

A.OLAP (ON-Line Analytical Processing)

B.Regressiya məsələsi

C.) Neyroşəbəkə alqoritmlər

D. Klasterizasiya

E. Nəticələrin inteqrasiyası

164. Data mining sistemləri sinfinə aşağıdakılardan hansı aiddir,

A. OLAP (ON-Line Analytical Processing)

B. Regressiya məsələsi

C.) *If... then* məntiqi qanunun axtarışı alqoritmləri

D. Klasterizasiya

E. Nəticələrin inteqrasiyası

165. Microsoft Clustering məşhur məntiqi qanunauyğunluqların axtarış - metodu əsasında həyata keçirilir. Cümləni tamamlayın.

A. "yaxın dost"

B. "yaxın müştəri"

C.) "yaxın qonşu"

D. "yaxın məsafə"

E. "yaxın - uzaq"

166. Microsoft Decision Trees məşhur həllər ağacı metodu əsasında yaradır, onun çərçivəsində təhlil etdiyimiz atributlardan hər birinin mənası, məzmunu digər atributların mənalari əsasında qanunundan istifadə edərək təsnifləşdirilir. Cümləni tamamlayın.

A. Hamburapi

B. məntiq

C. qeyri-səlis

D.) "IF....Then"

E. Mur

167. Microsoft Decision Trees məşhur həllər ağacı metodu əsasında yaradır, onun çərçivəsində təhlil etdiyimiz atributlardan hər birinin mənası, məzmunu digər atributların mənalari hansı qanundan istifadə edərək təsnifləşdirilir,

A. Hamburapi

B. məntiq

C. qeyri-səlis

D.) "IF....Then"

E. Mur

168. OLAP sistemində modelin qurulmasında neçə növ mənbədən istifadə edilir,

A. 3

B.) 2

- C. 4
- D. 6
- E. 5

169. OLAP sistemində modelin qurulmasının 1-ci mənbəsinə aiddir,

- A. Nəticələrin inteqrasiyası
- B.) Analysis Services modulları
- C. Klasterizasiya
- D. Relyasiyalı mənbələr
- E. Reqrressiya mənbəsi

170. Microsoft SQL server məlumat bazasının idarəetmə sisteminin məqsədi,

- A. verilənlər arasından qeyri-müəyyən və strukturlaşmamış informasiyaların çıxarılması və istifadəyə yararlı formada təqdim edilməsi
- B. biznesdə yüksək nailiyyətlər əldə etmək məqsədilə, bu quruluşa qədərki qeyri-müəyyənliyin aşkar edilməsi üçün böyük həcmli verilənlərin seçilməsi, araşdırılması və modelləşdirilməsi
- C.) elektron kommertiya ilə məşğul olan kompaniyalar üçün interaktiv mağazaların müştərinin davranışı haqda məlumatların analizi və təhlilidir.
- D. dəyişənlər arasında qeyri-müəyyən əlaqədə yerləşmiş yararlı informasiyanın axtarışına yönəldilmiş verilənlər bazasının təhlili
- E. variantlar arasında doğru cavab mövcud deyil

171. Nəticələrin əks etdirilməsi üçün hansı vasitədən istifadə olunur.

- A.) Analysis Services
- B. Clementine
- C. See 5/C 5.0
- D. MeqaStock
- E. variantlar arasında doğru cavab mövcud deyil

172. OLAP mexanizmin kross-cədvəlinin 1-ci halına:

- A. müştəri və aylar
- B. ölkə və həcm
- C.) məhsullar, aylar və həcm
- D. şəhərin adı və həcm
- E. müştəri və həcm

173. OLAP mexanizmin kross-cədvəlinin 2-ci halına:

- A. müştəri və aylar
- B. ölkə və həcm
- C. məhsullar, aylar və həcm
- D.) şəhərin adı və həcm
- E. müştəri və həcm

174. Data mining modelinin əsas tapşırıqlarına aşağıdakılardan hansı aiddir,

- A. verilənlərin hazırlanması
- B. alternativ modellərin hazırlanması
- C. alternativ modellərin dəqiqliyinin müqayisəsi

D. son modelin qiymətləndirilməsi

E.) variantların hamısı doğrudur

175. Data mining modelinin öyrədici seçim təyinatına aşağıdakılardan hansı aiddir,

A.) Çıxış modellərinin hazırlanması üçün giriş verilənləri alqoritmi kimi istifadə olunur.

B. Modelin öyrədici seçimlərdən asılı olmayaraq geniş tətbiq sahəsinə malik olmadığına əmin olmaq üçün tətbiq olunur, yalnız xüsusi hallarda tətbiq olunur.

C. Öyrədici seçimlərə qoşulmayan verilənləri çox vaxt onları gizli verilənlərdə adlandırırlar, modelin effektiv və dəqiq olduğunu yoxlamaq üçün tətbiq olunur.

D. Verilənlər toplusunun hazırlanmasından sonra modellərin qurulması prosesi başlayır.

E. Alternativ modellərin hazırlanması və onların dəqiqliyinin müqayisəsi olunur.

176. Data mining modelinin qiymətləndirici seçim təyinatına aşağıdakılardan hansı aiddir,

A. Çıxış modellərinin hazırlanması üçün giriş verilənləri alqoritmi kimi istifadə olunur.

B.) Modelin öyrədici seçimlərdən asılı olmayaraq geniş tətbiq sahəsinə malik olmadığına əmin olmaq üçün tətbiq olunur, yalnız xüsusi hallarda tətbiq olunur.

C. Öyrədici seçimlərə qoşulmayan verilənləri çox vaxt onları gizli verilənlərdə adlandırırlar, modelin effektiv və dəqiq olduğunu yoxlamaq üçün tətbiq olunur.

D. Verilənlər toplusunun hazırlanmasından sonra modellərin qurulması prosesi başlayır.

E. Alternativ modellərin hazırlanması və onların dəqiqliyinin müqayisəsi olunur.

177. Data mining modelinin test edici seçim təyinatına aşağıdakılardan hansı aiddir,

A. Çıxış modellərinin hazırlanması üçün giriş verilənləri alqoritmi kimi istifadə olunur.

B. Modelin öyrədici seçimlərdən asılı olmayaraq geniş tətbiq sahəsinə malik olmadığına əmin olmaq üçün tətbiq olunur, yalnız xüsusi hallarda tətbiq olunur.

C.) Öyrədici seçimlərə qoşulmayan verilənləri çox vaxt onları gizli verilənlərdə adlandırırlar, modelin effektiv və dəqiq olduğunu yoxlamaq üçün tətbiq olunur.

D. Verilənlər toplusunun hazırlanmasından sonra modellərin qurulması prosesi başlayır.

E. Alternativ modellərin hazırlanması və onların dəqiqliyinin müqayisəsi olunur.

178. Data mining modeli üçün elektron cədvəllərin parametrlərinə aşağıdakılardan hansı aiddir,

- A. modelin adı
- B. versiyası və yaranma tarixi
- C. öyrədici və test edici seçimlər
- D. alqoritmlər
- E.) variantların hamısı doğrudur

179. Data mining modeli üçün elektron cədvəllərin parametrlərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil,

- A. parametrlərin köklənməsi
- B. proqnozlaşdırılan və giriş dəyişənlər
- C. nəticələr
- D.) verilənlərin hazırlanması
- E. alqoritmlər

180. Data miningin proqnozlaşdırma məsələsinin elementi aşağıdakılardan hansıdır,

- A.) reqressiya məsələsi
- B. klasterizasiya
- C. idarəetmə riski
- D. nəticələrin inteqrasiyası
- E. verilənlər bazasında biliklərin aşkarlanması

181. Data miningin bazarın seqmentləşdirilməsi məsələsinin elementi aşağıdakılardan hansıdır,

- A. reqressiya məsələsi
- B.) klasterizasiya
- C. idarəetmə riski
- D. nəticələrin inteqrasiyası
- E. verilənlər bazasında biliklərin aşkarlanması

182.bir neçə qrup verilənlərin aşkar edilməsi məqsədilə aparılan təhlil proseslərini nəzərdə tutur. Cümləni tamamlayın.

- A. Reqressiya məsələsi
- B. Klasterizasiya
- C. Data Mining
- D. Nəticələrin inteqrasiyası
- E.) Seqmentləşmə

183. Müəyyən qruplar üzrə satışın proqnozlaşdırılması üçün aparılır. Bu ifadə aşağıdakılardan hansına aiddir,

- A. Klasterizasiya
- B. Nəticələrin inteqrasiyası
- C. Müştərilərin seqmentləşdirilməsi
- D. Ticarət şöbələri şəbəkələrinin seqmentləşdirilməsi
- E.) Məhsulların seqmentləşdirilməsi

184. Demografik göstəricilər və alıcılıq davranışlarını hansı alqoritmlər müəyyən etməyə imkan verir,
- A.) Klasterizasiya
 - B. Nəticələrin inteqrasiyası
 - C. Müştərilərin segmentləşdirilməsi
 - D. Ticarət şöbələri şəbəkələrinin segmentləşdirilməsi
 - E. Məhsulların segmentləşdirilməsi
185. Hər bir məhsul qrupu oxşar tələbat xüsusiyyəti və funksional xarakterə malikdir, məhsulların modellərinin sırası tez-tez yenilənir. Bu ifadə məhsul istehsalı nomenklaturasının hansı tipinə aiddir,
- A.) Tip 1
 - B. Tip 2
 - C. Tip 3
 - D. Tip 4
 - E. Tip 5
186. Hər bir məhsul öz qrupunda unikal, spesifik xüsusiyyətlərə malik olur və buların yeniləndirilməsi nadir hallarda aparılır. Bu ifadə məhsul istehsalı nomenklaturasının hansı tipinə aiddir,
- A. Tip 1
 - B.) Tip 2
 - C. Tip 3
 - D. Tip 4
 - E. Tip 5
187. Maliyyə bazarlarının texniki təhlilini göstərin:
- A. MeqaStock (Equis international, USA)
 - B. SuperCharts (Omega Research, USA)
 - C. Candle Stick Forecaster (IPTC,USA)
 - D. Wall Street Money (Market Arts,USA)
 - E.) variantların hamısı
188. Geniş yayılmış statistik paketlər :
- A. SAS (SAS İnstitute, USA)
 - B. SPSS (SPSS,USA)
 - C. STATGRAPICS
 - D. STATISTIKA
 - E.) variantların hamısı
189. Həllər ağacı (Decision trees) sistemlərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil,
- A. See 5/C 5.0 (Rule Quest, Avtraliya)
 - B.) MeqaStock (Equis international, USA)
 - C. Clementine (İnteqral Solutions, B.Britaniya)
 - D. SPİNA (University of Lyon, Fransa)
 - E. IDIS (Information Discovery,ABŞ)
190. - daha çox optimal həllə uyğun xromosomları kompleksi, düzümü. İfadəni tamamlayın.

- A. Çarpazlaşdırma
- B. Mutasiya
- C.) Güclülərin seçilməsi
- D. Genetik alqoritmlər
- E. Təkamül proqramlaşdırma

191. seçilmiş fərdlərin xromosomların qatışdırılaraq yeni fərdlərin yaradılması. İfadəni tamamlayın.

- A.) Çarpazlaşdırma
- B. Mutasiya
- C. Güclülərin seçilməsi
- D. Genetik alqoritmlər
- E. Təkamül proqramlaşdırma

192. populyasiyanın bəzi fərdlərində genlərin təsadüfi dəyişilməsi. İfadəni tamamlayın.

- A. Çarpazlaşdırma
- B.) Mutasiya
- C. Güclülərin seçilməsi
- D. Genetik alqoritmlər
- E. Təkamül proqramlaşdırma

193. Data mining texnologiyasının telekommunikasiya sahəsinə tətbiqinə aiddir,

- A. Müştərilərin loyallığını aşkar edilməsi.
- B. Müştərilərin cəlb edilməsi
- C. İmtinaların araşdırılması
- D. Maksimum yüklənmələrin proqnozlaşdırılması
- E.) variantların hamısı

194. Data mining texnologiyasının telekommunikasiya sahəsinə tətbiqinə aid deyil,

- A. Müştərilərin loyallığını aşkar edilməsi.
- B. Müştərilərin cəlb edilməsi
- C.) İstifadəçilərin segmentləşdirilməsi
- D. Maksimum yüklənmələrin proqnozlaşdırılması
- E. İmtinaların araşdırılması

195. Sığorta fəaliyyətində Data mining'in tətbiqinə aid deyil,

- A. Saxtakarlıqların aşkar edilməsi
- B. Məhsulların hazırlanması
- C. Risklərin müəyyən edilməsi
- D.) İmtinaların araşdırılması
- E. variantların hamısı doğrudur

196. Paylanma kanalının 1-ci tipinə aiddir,

- A.) İxtisaslaşmış bazarlarda yerləşən ticarət məntəqələri
- B. Şəhərin böyük ticarət mərkəzlərində yerləşən ticarət məntəqələri
- C. Şəhərin küçələrində yerləşən mağazalar
- D. ticarət şöbələrində olan vitrinlər
- E. Ticarət meydanı

197. Paylanma kanalının 2-ci tipinə aiddir,
- A. İxtisaslaşmış bazarlarda yerləşən ticarət məntəqələri
 - B.) Şəhərin böyük ticarət mərkəzlərində yerləşən ticarət məntəqələri
 - C. Şəhərin küçələrində yerləşən mağazalar
 - D. ticarət şöbələrində olan vitrinlər
 - E. Ticarət meydanı
198. Paylanma kanalının 3-cü tipinə aiddir,
- A. İxtisaslaşmış bazarlarda yerləşən ticarət məntəqələri
 - B. Şəhərin böyük ticarət mərkəzlərində yerləşən ticarət məntəqələri
 - C.) Şəhərin küçələrində yerləşən mağazalar
 - D. ticarət şöbələrində olan vitrinlər
 - E. Ticarət meydanı
199. Süni intellekt sistemləri (SİS) üçün xarakterik olan paradigmadır:
- A))SİS = Biliklər + Biliklər emalı strategiyası
 - B) Proqram = Alqoritm + Verilənlər
 - C) SİS = Alqoritm + Verilənlər
 - D) SİS = Proqram
 - E) SİS = Biliklər + Verilənlər
200. Süni neyron şəbəkələrin yerinə yetirdiyi funksiyalara aid olmayanı seçin.
- a. Approksimasiya
 - b. obrazların təsnifat və müəyyən edilməsi
 - c. identifikasiya və qiymətləndirmə
 - d.)proqnozlaşdırmanın qeyri-mümkünlüyü
 - e. assosiativ idarəetmə
201. İS-lərinin *informasiya sistemləri ilə idarəetmə* komponentlərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil,
- A. Personal
 - B. İstifadəçilər
 - C. İS-in inkişafı
 - D. Maliyyə
 - E.) İstehsal
202. İS-in ümumi fəaliyyət sxemində giriş özündə hansı informasiyaları əks etdirir,
- A.) İS-in emalı üçün verilənlər yığımı
 - B. şirkətdə konkret ixtisaslaşma çərçivəsində qərarların hazırlanması və qəbul edilməsi məqsədilə verilənlərin məqsədəuyğun çevrilməsini və emalını təmin edir.
 - C. İS-dən informasiyanın istifadə olunma yerinə görə təsviri
 - D. girişin qiymətləndirilməsi üçün mütəxəssislərin istifadə etdiyi çıxış informasiyasını
 - E. cəmiyyətdə fiziki (vətəndaş) və hüquqi (təşkilat) şəxslərin davranışını tənzimləyən formal qanun (sənəd) və qaydalar məəcəlləsi, qanun və qaydalar yaradan, onları yerinə yetirən və onların yerinə yetirilməsinə nəzarət edən institutlar
203. İS-in ümumi fəaliyyət sxemində funksional altsistemlər özündə hansı informasiyaları əks etdirir,

- A. İS-in emalı üçün verilənlər yığımı
- B.) şirkətdə konkret ixtisaslaşma çərçivəsində qərarların hazırlanması və qəbul edilməsi məqsədilə verilənlərin məqsədəuyğun çevrilməsini və emalını təmin edir.
- C. İS-dən informasiyanın istifadə olunma yerinə görə təsviri
- D. girişin qiymətləndirilməsi üçün mütəxəssislərin istifadə etdiyi çıxış informasiyasını
- E. cəmiyyətdə fiziki (vətəndaş) və hüquqi (təşkilat) şəxslərin davranışını tənzimləyən formal qanun (sənəd) və qaydalar məəcəlləsi, qanun və qaydalar yaradan, onları yerinə yetirən və onların yerinə yetirilməsinə nəzarət edən institutlar
204. İS-in ümumi fəaliyyət sxemində çıxış özündə hansı informasiyaları əks etdirir,
- A. İS-in emalı üçün verilənlər yığımı
- B. şirkətdə konkret ixtisaslaşma çərçivəsində qərarların hazırlanması və qəbul edilməsi məqsədilə verilənlərin məqsədəuyğun çevrilməsini və emalını təmin edir.
- C.) İS-dən informasiyanın istifadə olunma yerinə görə təsviri
- D. girişin qiymətləndirilməsi üçün mütəxəssislərin istifadə etdiyi çıxış informasiyasını
- E. cəmiyyətdə fiziki (vətəndaş) və hüquqi (təşkilat) şəxslərin davranışını tənzimləyən formal qanun (sənəd) və qaydalar məəcəlləsi, qanun və qaydalar yaradan, onları yerinə yetirən və onların yerinə yetirilməsinə nəzarət edən institutlar
- 205.İS-in ümumi fəaliyyət sxemində əks əlaqə özündə hansı informasiyaları əks etdirir,
- A. İS-in emalı üçün verilənlər yığımı
- B. şirkətdə konkret ixtisaslaşma çərçivəsində qərarların hazırlanması və qəbul edilməsi məqsədilə verilənlərin məqsədəuyğun çevrilməsini və emalını təmin edir.
- C. İS-dən informasiyanın istifadə olunma yerinə görə təsviri
- D.)girişin qiymətləndirilməsi üçün mütəxəssislərin istifadə etdiyi çıxış informasiyasını
- E. cəmiyyətdə fiziki (vətəndaş) və hüquqi (təşkilat) şəxslərin davranışını tənzimləyən formal qanun (sənəd) və qaydalar məəcəlləsi, qanun və qaydalar yaradan, onları yerinə yetirən və onların yerinə yetirilməsinə nəzarət edən institutlar
206. İS-in ümumi fəaliyyət sxemində institutsional mühit özündə hansı informasiyaları əks etdirir,
- A. İS-in emalı üçün verilənlər yığımı
- B. şirkətdə konkret ixtisaslaşma çərçivəsində qərarların hazırlanması və qəbul edilməsi məqsədilə verilənlərin məqsədəuyğun çevrilməsini və emalını təmin edir.
- C. İS-dən informasiyanın istifadə olunma yerinə görə təsviri
- D. girişin qiymətləndirilməsi üçün mütəxəssislərin istifadə etdiyi çıxış informasiyasını
- E.) cəmiyyətdə fiziki (vətəndaş) və hüquqi (təşkilat) şəxslərin davranışını tənzimləyən formal qanun (sənəd) və qaydalar məəcəlləsi, qanun və qaydalar yaradan, onları yerinə yetirən və onların yerinə yetirilməsinə nəzarət edən institutlar
207. Şirkətin idarə olunması neçə səviyyədə özünü göstərir,
- A. 2: strateji, əməli

B. 2 aşağı, yuxarı

C. 3: sadə, orta, mürəkkəb

D.) 3: strateji, taktiki, əməli

E. 3: strateji, taktiki, tətbiqi

208. Dövlət idarəetmə sistemindəki səviyyəsinə görə iqtisadi informasiya sistemlərinin hansı növləri vardır?

B. sənaye-istehsal, qeyri-sənaye

C. informasiya – axtarış, sənaye-istehsal, regional

D.)federal, regional, bələdiyyə

E. lokal, bələdiyyə, regional

F. lokal, regional, qlobal

209. İqtisadi obyektlərin fəaliyyət sahələrindən asılı olaraq iqtisadi informasiya sistemlərinin hansı növləri vardır?

A. lokal, bələdiyyə, regional

B. lokal, regional, qlobal

C.)sənaye-istehsal, qeyri-sənaye

D. federal, regional, bələdiyyə

E. qeyri-sənaye, xalq təsərrüfatı

210. İnformasiya sistemləri miqyasa görə necə təsnifləndirilir?

A.)biristifadəçisi olan, qrup, korporativ

B.əl-informasiya sistemləri, avtomatlaşdırılmış İS, avtomat İS

C.texniki diaqnostika, biblioqrafik, korporativ

D.strukturlaşdırılmış, strukturlaşdırılmamış, qismən strukturlaşdırılmış

E.tibbi diaqnostika, biblioqrafik

211. Avtomatlaşdırma səviyyəsindən asılı olaraq informasiya sistemləri neçə qrupa bölünür?

A. biristifadəçisi olan, qrup, korporativ

B.)əl-informasiya sistemləri, avtomatlaşdırılmış İS, avtomat İS

C. texniki diaqnostika, biblioqrafik, korporativ

D. strukturlaşdırılmış, strukturlaşdırılmamış, qismən strukturlaşdırılmış

E. tibbi diaqnostika, biblioqrafik

212. *İnformasiyanın işlənməsi xarakterinə görə* informasiya sistemləri neçə qrupa bölünür?

A.əl-informasiya sistemləri, avtomatlaşdırılmış, avtomat

B.strukturlaşdırılmış, strukturlaşdırılmamış

C.)informasiya-axtarış, informasiya-həlləedici

D.biristifadəçili, korporativ

E.informasiya-idarəedici, informasiya-məsləhətçi

213. İnformasiya sisteminin əsas komponenti olan informasiya texnologiyalarına aid olanı seçin.

1. verilənlər 2. maliyyə 3. keyfiyyət 4. telekommunikasiyalar 5. proqram təminatı

A) 1,3,5 B) 2,3,4,5 C) 1,2,4 D) 1, 2,3,4 E)) 1,4,5

214. İnformasiya sistemlərinin (İS) əsas xassələrinə aid deyil:

1. İS dinamik inkişaf edəndir
 2. İS təsvir formasına görə spesifikdir, ilkin və törəmə sənədlər şəklində əks etdirilir
 3. İS təbii və dəyər göstəriciləri sisteminin köməyiylə istehsal – təsərrüfat fəaliyyətinin nəticələrini əks etdirir
 4. İS-in yaradılması zamanı sistemli yanaşmadan istifadə zəruridir
- A) 1,2 B) 1,2,3 C) 1,4 D) 2,3 E) 3,4

215. *İnformasiya-hesablama sistemləri*..... Cümləni tamamlayın.

- A.) elmi tədqiqatlarda mürəkkəb və həcmli hesablamaların aparılması məqsədilə tətbiq olunur.
- B. arayış xarakterli informasiyanın yığılı, saxlanması, axtarışı və istifadəçilərə verilməsi üçün nəzərdə tutulmuşdur; bu sistemlərdən peşə fəaliyyətinin hər bir sahəsində istifadə olunur.
- C. distant öyrətmə sistemləri, iş oyunlarının təmini sistemləri, trenajorlar və trenajor kompleksləri sistemləridir.
- D. müasir AİS biznesin avtomatlaşdırılmış idarə olunmasını həyata keçirir.
- E. variantlar arasında doğru cavab mövcud deyil.

216. *İnformasiya-arayış sistemləri* Cümləni tamamlayın.

- A. elmi tədqiqatlarda mürəkkəb və həcmli hesablamaların aparılması məqsədilə tətbiq olunur.
- B.) arayış xarakterli informasiyanın yığılı, saxlanması, axtarışı və istifadəçilərə verilməsi üçün nəzərdə tutulmuşdur; bu sistemlərdən peşə fəaliyyətinin hər bir sahəsində istifadə olunur.
- C. distant öyrətmə sistemləri, iş oyunlarının təmini sistemləri, trenajorlar və trenajor kompleksləri sistemləridir.
- D. müasir AİS biznesin avtomatlaşdırılmış idarə olunmasını həyata keçirir.
- E. variantlar arasında doğru cavab mövcud deyil.

217. *Təhsil informasiya sistemləri*..... Cümləni tamamlayın.

- A. elmi tədqiqatlarda mürəkkəb və həcmli hesablamaların aparılması məqsədilə tətbiq olunur.
- B. arayış xarakterli informasiyanın yığılı, saxlanması, axtarışı və istifadəçilərə verilməsi üçün nəzərdə tutulmuşdur; bu sistemlərdən peşə fəaliyyətinin hər bir sahəsində istifadə olunur.
- C.) distant öyrətmə sistemləri, iş oyunlarının təmini sistemləri, trenajorlar və trenajor kompleksləri sistemləridir.
- D. müasir AİS biznesin avtomatlaşdırılmış idarə olunmasını həyata keçirir.
- E. variantlar arasında doğru cavab mövcud deyil.

218. Məsələlərin tipinə görə informasiya sistemləri neçə cür olur:

- A. 2
- B.) 3
- C. 5
- D. 4

E.6

219. Praktiki fəaliyyət sahələrinin tipləri məhz İS-in funksional əlamətlərini təyin edir. Bunlara aiddir:

1. *istehsal*
2. *elm*
3. *marketing*
4. *innovasiya*
5. *maliyyə*
6. *kadr*

A) 1,3,6 B) 2,3,4,5 C) 1,2,4,6 D)) 1,3,5,6 E) 2,5,6

220. *Tətbiq sahəsinə görə* informasiya sistemlərinin sinifini müəyyən edin.

- A. Elmi tədqiqat;
- B. avtomatik proyektəndirmə;
- C. təşkilati idarəetmə;
- D. texnoloji proseslərin idarə olunması.
- E.) variantların hamısı doğrudur

221. İlkin və törəmə sənədlər şəklində əks etdirilir. Bu ifadə iqtisadi informasiyanın hansı xüsusiyyətinə aiddir,

- A.) II təsvir formasına görə spesifikdir
- B. II həcmli
- C. II dövr
- D. II təbii və dəyər göstəriciləri sisteminin köməyi ilə istehsal-təsərrüfat fəaliyyətinin nəticələrini əks etdirir
- E. II əməl üsullarına görə spesifikdir

222. İqtisadi proseslərin optimal idarə edilməsi onlar haqqında kifayət qədər informasiya olmadan mümkün deyil. Bu ifadə iqtisadi informasiyanın hansı xüsusiyyətinə aiddir,

- A. II təsvir formasına görə spesifikdir
- B.) II həcmli
- C. II dövr
- D. II təbii və dəyər göstəriciləri sisteminin köməyi ilə istehsal-təsərrüfat fəaliyyətinin nəticələrini əks etdirir
- E. II əməl üsullarına görə spesifikdir

223. Əksər istehsal və təsərrüfat prosesləri üçün bu prosesləri əks etdirən informasiyanı tərkib hissələrinin təkrarlanması xarakterikdir. Bu ifadə iqtisadi informasiyanın hansı xüsusiyyətinə aiddir,

- A. II təsvir formasına görə spesifikdir
- B. II həcmli
- C.) II dövr
- D. II təbii və dəyər göstəriciləri sisteminin köməyi ilə istehsal-təsərrüfat fəaliyyətinin nəticələrini əks etdirir
- E. II əməl üsullarına görə spesifikdir

224. Bu halda ədədi qiymətlərdən, kəmiyyət göstəricilərindən istifadə olunur. Bu ifadə iqtisadi informasiyanın hansı xüsusiyyətinə aiddir,

- A. İfə təsvir formasına görə spesifikdir
- B. İfə həcmliəir
- C. İfə dövridir
- D.) İfə təbii və dəyər göstəriciləri sisteminin köməyilə istehsal-təsərrüfat fəaliyyətinin nəticələrini əks etdirir
- E. İfə emal üsullarına görə spesifikdir

225. Emal prosesində hesabi və məntiqi əməliyyatlar yerinə yetirilir, nəticələr isə mətni sənədlər, cədvəl, diaqram və qrafiklər şəklində təsvir olunur. Bu ifadə iqtisadi informasiyanın hansı xüsusiyyətinə aiddir,

- A. İfə təsvir formasına görə spesifikdir
- B. İfə həcmliəir
- C. İfə dövridir
- D. İfə təbii və dəyər göstəriciləri sisteminin köməyilə istehsal-təsərrüfat fəaliyyətinin nəticələrini əks etdirir
- E.) İfə emal üsullarına görə spesifikdir

226. İqtisadi informasiyanın emal prosesinin nəticələrinin təsvir olunma forması deyil:

- A) mətni sənədlər
- B) cədvəl
- C))ixtiyari verilənlər bazası
- D) diaqram
- E) qrafiklər

227.İqtisadi informasiyanın formalaşma sahəsinə görə təsnifatına aid deyil:

- A. maliyyə
- B. marketinq
- C. istehsal
- D. elmi tədqiqat
- E.)statik

228.İqtisadi informasiyanın başvermə yerinə görə təsnifatına aid deyil:

- A. giriş
- B.)marketinq
- C. çıxış
- D. xarici
- E. daxili

229.İqtisadi informasiyanın başvermə yerinə görə təsnifatına aiddir:

- A.)giriş
- B. marketinq
- C. elmi tədqiqat
- D. sosial siyasət
- E. teleqraf

230.İqtisadi informasiyanın texniki ötürmə vasitələrinə görə təsnifatına aiddir:

- A. marketinq
- B.)dövri nəşr
- C. elmi tədqiqat
- D. sosial siyasət
- E. teleqraf

231.İqtisadi informasiyanın texniki ötürmə vasitələrinə görə təsnifatına aid deyil:

- A. televizor
- B. dövri nəşr
- C.)istehsal
- D. kompüter şəbəkələri
- E. teleqraf

232.İqtisadi informasiyanın sabillik dərəcəsinə görə təsnifat növüdür:

- A. xarici, daxili
- B.)statik, dinamik
- C. marketinq, maliyyə
- D. kompüter şəbəkələri, teleqraf
- E. giriş, çıxış

233.İqtisadi informasiyanın emal dərəcəsinə görə təsnifat növüdür:

- A. xarici, daxili, çıxış
- B. statik, dinamik
- C.)ilkin, aralıq, nəticə
- D. kompüter şəbəkələri, teleqraf, dövri nəşr
- E. giriş, çıxış, xarici

234. qoyulmuş məqsədə çatmaq üçün istiqamətlənmiş qarşılıqlı əlaqəli əməliyyatlar toplusudur. Cümləni tamamlayın.

- A.) İdarəetmə prosesi
- B. Qərarın qəbulu
- C. Tərs əlaqə
- D. İnformasiya sistemi
- E. Avtomatlaşdırılmış infor masiya sistemləri

235. – idarəetmənin ən mühüm komponenti olub, özündə motivasiya və nəzarətin təşkili, planlaşdırmanın metod və üsullarının seçimini saxlayır. Cümləni tamamlayın.

- A. İdarəetmə prosesi
- B.) Qərarın qəbulu
- C. Tərs əlaqə
- D. İnformasiya sistemi
- E. Avtomatlaşdırılmış infor masiya sistemləri

236. - idarə olunan obyekt üçün qəbul edilmiş qərarların nəticələrinə nəzarətdir. Cümləni tamamlayın.

- A. İdarəetmə prosesi
- B. Qərarın qəbulu
- C.) Tərs əlaqə

D. İnformasiya sistemi

E. Avtomatlaşdırılmış infor masiya sistemləri

237. – istifadəsi hesablama texnikası və rabitə vasitələrinin köməyinə əsaslanan sənəd və informasiya texnologiyalarının təşkili - nizamlı toplusudur.

Cümləni tamamlayın.

A. İdarəetmə prosesi

B. Qərarın qəbulu

C. Tərs əlaqə

D.) İnformasiya sistemi

E. Avtomatlaşdırılmış infor masiya sistemləri

238. müəyyən tələbatların və ya məqsədlərin yerinə yetirilməsini təmin etmək üçün ayrıca götürülmüş kom pyuter və ya bir neçə əlaqəli kompyuter vasitəsinin, PT-nin, əlavə təchizatın və insanların birləşməsi nəzərdə tutulur. Cümləni tamamlayın.

A. İdarəetmə prosesi

B. Qərarın qəbulu

C. Tərs əlaqə

D. İnformasiya sistemi

E.) Avtomatlaşdırılmış infor masiya sistemləri

239. Müasir elmi nəzəriyyəyə görə strateji idarəetmə səviyyəsi necə xarakterizə olunur,

A.) idarə olunan obyektin inkişaf istiqamətlərinin və qlobal məqsədlərin hazırlanmasına yönəldilmiş idarəetmədir;

B. firmanın yaxın gələcəkdə (ay, kvartal) inkişafı üçün potensialının hazırlanmasına və dayanıqlı fəaliyyətinin təmin olunmasına yönəldilmiş idarəetmədir;

C. əsasını idarə olunan prosesin planlaşdırılmış vəziyyətdən sapmalar və arzuolunmaz xətlərin vaxtında aradan qaldırılması haqqında informasiyanın qeydiyyatı, yığımı və təhlili təşkil edən idarəetmədir.

D. şirkətin məqsədlərini və məqsədə çatma prosesində onun üzvlərinin öhdəçiliklərini müəyyən edir.

E. personalın xidməti öhdəliklərinin yerinə yetirilməsinin təmin edilməsinə yönəldilmiş əməliyyatları özündə əks etdirir.

240. Müasir elmi nəzəriyyəyə görə əməli idarəetmə səviyyəsi necə xarakterizə olunur,

A. idarə olunan obyektin inkişaf istiqamətlərinin və qlobal məqsədlərin hazırlanmasına yönəldilmiş idarəetmədir;

B.) firmanın yaxın gələcəkdə (ay, kvartal) inkişafı üçün potensialının hazırlanmasına və dayanıqlı fəaliyyətinin təmin olunmasına yönəldilmiş idarəetmədir;

C. əsasını idarə olunan prosesin planlaşdırılmış vəziyyətdən sapmalar və arzuolunmaz xətlərin vaxtında aradan qaldırılması haqqında informasiyanın qeydiyyatı, yığımı və təhlili təşkil edən idarəetmədir.

D. şirkətin məqsədlərini və məqsədə çatma prosesində onun üzvlərinin öhdəçiliklərini müəyyən edir.

E. personalın xidməti öhdəliklərinin yerinə yetirilməsinin təmin edilməsinə yönəldilmiş əməliyyatları özündə əks etdirir.

241. Müasir elmi nəzəriyyəyə görə cari idarəetmə səviyyəsi necə xarakterizə olunur,

A. idarə olunan obyektin inkişaf istiqamətlərinin və qlobal məqsədlərin hazırlanmasına yönəldilmiş idarəetmədir;

B. firmanın yaxın gələcəkdə (ay, kvartal) inkişafı üçün potensialının hazırlanmasına və dayanıqlı fəaliyyətinin təmin olunmasına yönəldilmiş idarəetmədir;

C.) əsasını idarə olunan prosesin planlaşdırılmış vəziyyətdən sapmalar və arzuolunmaz xətlərin vaxtında aradan qaldırılması haqqında informasiyanın qeydiyyatı, yığımı və təhlili təşkil edən idarəetmədir.

D. şirkətin məqsədlərini və məqsədə çatma prosesində onun üzvlərinin öhdəçiliklərini müəyyən edir.

E. personalın xidməti öhdəliklərinin yerinə yetirilməsinin təmin edilməsinə yönəldilmiş əməliyyatları özündə əks etdirir.

242. İdarəetmənin səviyyələrində yerinə yetirilən funksiyaların kateqoriyaları hansılardır?

1. satış 2. planlaşdır 3. motivasiy

ma a

4. market 5. nəzarət 6. təşkil

inq

A) 1, 2, 3, 4

B) 2, 3, 4, 5

C) 1, 2, 4, 5

D) 2, 3, 5, 6

E) 3, 4, 5, 6

243. İdarəetmənin səviyyələri neçə kateqoriyaya bölünürlər:

A. 2

B. 3

C. 5

D.) 4

E. 6

244. Aşağıdakı ifadələrdən hansı idarəetmə səviyyəsinin planlaşdırma funksiyasına aiddir,

A.) şirkətin məqsədlərini və məqsədə çatma prosesində onun üzvlərinin öhdəçiliklərini müəyyən edir, düzgün planlaşdırma təşkilatın uğurlu işinin zəminidir.

B. planlaşdırılmış məqsədə nail olmaq üçün məsələlərin həlli prosesində subyektlərarası öhdəliklərin paylanması və strukturun təşkili ilə səciyyələnir.

C. personalın xidməti öhdəliklərinin yerinə yetirilməsinin təmin edilməsinə yönəldilmiş əməliyyatları özündə əks etdirir.

D. məqsədə çatma prosesində yayınmaların vaxtında aşkar edilməsini və aradan qaldırılmasını təmin edir.

E. idarə olunan obyektin inkişaf istiqamətlərinin və qlobal məqsədlərin hazırlanmasına yönəldilmiş idarəetmədir;

245. Aşağıdakı ifadələrdən hansı idarəetmə səviyyəsinin təşkil funksiyasına aiddir,

A. şirkətin məqsədlərini və məqsədə çatma prosesində onun üzvlərinin öhdəçiliklərini müəyyən edir, düzgün planlaşdırma təşkilatın uğurlu işinin zəminidir.

B.) planlaşdırılmış məqsədə nail olmaq üçün məsələlərin həlli prosesində subyektlərarası öhdəliklərin paylanması və strukturun təşkili ilə səciyyələnir.

C. personalın xidməti öhdəliklərinin yerinə yetirilməsinin təmin edilməsinə yönəldilmiş əməliyyatları özündə əks etdirir.

D. məqsədə çatma prosesində yayınmaların vaxtında aşkar edilməsini və aradan qaldırılmasını təmin edir.

E. idarə olunan obyektin inkişaf istiqamətlərinin və qlobal məqsədlərin hazırlanmasına yönəldilmiş idarəetmədir;

246. Aşağıdakı ifadələrdən hansı idarəetmə səviyyəsinin motivasiya funksiyasına aiddir,

A. şirkətin məqsədlərini və məqsədə çatma prosesində onun üzvlərinin öhdəçiliklərini müəyyən edir, düzgün planlaşdırma təşkilatın uğurlu işinin zəminidir.

B. planlaşdırılmış məqsədə nail olmaq üçün məsələlərin həlli prosesində subyektlərarası öhdəliklərin paylanması və strukturun təşkili ilə səciyyələnir.

C.) personalın xidməti öhdəliklərinin yerinə yetirilməsinin təmin edilməsinə yönəldilmiş əməliyyatları özündə əks etdirir.

D. məqsədə çatma prosesində yayınmaların vaxtında aşkar edilməsini və aradan qaldırılmasını təmin edir.

E. idarə olunan obyektin inkişaf istiqamətlərinin və qlobal məqsədlərin hazırlanmasına yönəldilmiş idarəetmədir;

247. Aşağıdakı ifadələrdən hansı idarəetmə səviyyəsinin nəzarət funksiyasına aiddir,

A. şirkətin məqsədlərini və məqsədə çatma prosesində onun üzvlərinin öhdəçiliklərini müəyyən edir, düzgün planlaşdırma təşkilatın uğurlu işinin zəminidir.

B. planlaşdırılmış məqsədə nail olmaq üçün məsələlərin həlli prosesində subyektlərarası öhdəliklərin paylanması və strukturun təşkili ilə səciyyələnir.

C. personalın xidməti öhdəliklərinin yerinə yetirilməsinin təmin edilməsinə yönəldilmiş əməliyyatları özündə əks etdirir.

D.) məqsədə çatma prosesində yayınmaların vaxtında aşkar edilməsini və aradan qaldırılmasını təmin edir.

E. idarə olunan obyektin inkişaf istiqamətlərinin və qlobal məqsədlərin hazırlanmasına yönəldilmiş idarəetmədir;

248. İdarəetmə nəzarətinin növlərinə aid deyil:

A. standartların müəyyən edilməsi – burada işlərin dəqiq və vaxtında yerinə yetirilmə müddətinin və keyfiyyətinin dəqiq müəyyən edilməsidir;

B. nail olunmuş nəticələrin ölçülməsi

C.) idarə olunan obyektin inkişaf istiqamətlərinin və qlobal məqsədlərin hazırlanması

D. gözlənilən proqnoz qiymətlərlə müqayisə

E. modellərdə hesabi və məntiqi səhvlərin aşkarına və ciddi səpmələrin təshihinə yönəldilmiş əməliyyatlar.

249. idarəetmənin bütün bəndləri arasındakı əlaqələndirici proseslərdir ki, bunlar da həm idarəetmə funksiyalarının kəsilməzliyini, həm də onların idarəetmə prosesinə qarşılıqlı təsirinin səmərəsini təmin edir. Cümləni tamamlayın.

A. İdarəetmə prosesi

B.) Qərarın qəbulu və kommunikasiya

C. Tərs əlaqə

D. İnformasiya sistemi

E. Avtomatlaşdırılmış informasiya sistemləri

250. İdarəedici informasiya sisteminin fəaliyyəti hansı prinsipə əsaslanır?

A) xətti və dövrü

B))düz və tərs əlaqə

C) qeyri-xətti

D) cəld işləmə

E) susma

251. Şirkət rəhbərliyi əməkdaşların saat hesabı ödənişlə yeni iş rejiminə keçidi haqqında əmri təsdiq etdi, qəbul edilmiş bu qərar idarəetmə obyektinə təsir edir və beləliklə, həyata keçirilir. İfadəni tamamlayın.

A. xətti əlaqə

B.)düz əlaqə

C. tərs əlaqə

D. qeyri-xətti əlaqə

E. dövrü əlaqə

252. rəhbərə obyektə böyük zərbə dəyməmiş qərara müəyyən mənada düzəliş verməyə imkan yaradır, qərarın qiymətləndirilməsi bilavasitə rəhbərlik tərəfindən nəzarət funksiyası vasitəsi ilə həyata keçirilir. İfadəni tamamlayın.

A. xətti əlaqə

B. düz əlaqə

C.) tərs əlaqə

D. qeyri-xətti əlaqə

E. dövrü əlaqə

253. İnformasiya sistemlərinin təşkili və fəaliyyəti prosesində subyektlərin neçə kateqoriyası iştirak edir:

A.) 2

B. 3

C. 5

D. 4

E. 6

254. İnformasiya sistemlərinin təşkili və fəaliyyəti prosesində subyektlərinin informasiya sistemlərini təşkil edənlər kateqoriyasına aiddir:

A.) texnologiyaları və onların təminat vasitələrini işləyib hazırlayanlar (mühəndislər – inteqral mikrosxemləri layihələndirənlər, proqramçılar, informasiya tədarükçüləri);
B. informasiya sistemlərini (şirkətlərdə, müəssisələrdə, firma və təşkilatlarda və s.) istismar edənlər.

C. iqtisadiyyatdakı proseslərin təhlili və diaqnostikasını hazırlayanlar

D. elmi fəaliyyət üzərində rəhbərlik edənlər

E. variantlar arasında doğru cavab mövcud deyil

255. İnformasiya sistemlərinin təşkili və fəaliyyəti prosesində subyektlərinin istifadəçilər və ya sifarişçilər kateqoriyasına aiddir:

A. texnologiyaları və onların təminat vasitələrini işləyib hazırlayanlar (mühəndislər – inteqral mikrosxemləri layihələndirənlər, proqramçılar, informasiya tədarükçüləri);

B.) informasiya sistemlərini (şirkətlərdə, müəssisələrdə, firma və təşkilatlarda və s.) istismar edənlər.

C. iqtisadiyyatdakı proseslərin təhlili və diaqnostikasını hazırlayanlar

D. elmi fəaliyyət üzərində rəhbərlik edənlər

E. variantlar arasında doğru cavab mövcud deyil

256. İnformasiya sistemlərinin realizasiyası prosesində *verilənlərin kompyuter emalının* metodlarına aşağıdakılardan hansı aid deyil:

A. verilənlərin saxlanması, axtarışı və emalı;

B. istehsal üzərində nəzarət və idarəetmə;

C. iqtisadiyyatdakı proseslərin təhlili və diaqnostikası;

D. verilənlərin yığılımı və statistik emalı;

E.) geniş imkanlı interaktiv rejimdə istənilən məsələnin həlli

257. İnformasiya sistemlərinin realizasiyası prosesində *verilənlərin kompyuter emalının* metodlarına aşağıdakılardan hansı aid deyil:

A. bank hesablaşmaları;

B. cəmiyyətin strukturunun təhlili;

C. müxtəlif səviyyələrin və təşkilatların əlaqələrinin tədqiqi;

D. stoxastik proqnoz modelləri;

E.) texniki, proqram və informasiya resurslarına əməli müraciətini təmin edən kompyuter şəbəkələri

258. İnformasiya sistemlərinin realizasiyası prosesində *verilənlərin kompyuter emalının* metodlarına aşağıdakılardan hansı aid deyil:

A. süni intellekt sistemləri;

B. avtomatlaşdırılmış mühasibat;

C. avtomatlaşdırılmış qərar qəbulətmə sistemləri;

D. elmi fəaliyyət üzərində rəhbərlik;

E.) informasiya sistemlərinin istismarı

259. “Yeni informasiya texnologiyaları” termini ilk dəfə kim tərəfindən elmə daxil edilmişdir?

A) Y.Şumpeter

B) A.Marşall

C) T.Veblen

D) K.Menger

E)) Q.S.Pospelov

260. YİT-nin əsas xassələrinə aşağıdakılardan hansı aid deyil,

A. YİT kağızsız texnologiyadır, əsas informasiya daşıyıcısı kompyuterlərin yaddaşında və ya diskdə formalaşan və monitorda əks etdirilən elektron sənədlərdir;

B. istifadəçi geniş imkanlı interaktiv rejimdə istənilən məsələnin həllinin gedişini idarə edir;

C. istifadəçinin kompyuterlə ünsiyyət üsulu (interfeys) istənilən səviyyədə hazırlığı olan istifadəçiyə işləmək imkanı verir;

D. bütün istifadəçilərin istənilən texniki, proqram və informasiya resurslarına əməli müraciətini təmin edən kompyuter şəbəkələri və telekommunikasiya vasitələrinin bazasında məsələlərin kollektiv həlli üsullarından istifadə etmək imkanı yaranır.

E.) müəyyən tələbatların və ya məqsədlərin yerinə yetrilməsini təmin etmək üçün ayrıca götürülmüş kompyuter və ya bir neçə əlaqəli kompyuter vasitəsinin, PT-nin, əlavə təchizatın və insanların birləşməsi nəzərdə tutulur.

261. İntellektual informasiya axtarış sistemini reallaşdırmaq üçün hansı proqramlaşdırma sistemindən istifadə olunur?

A) Turbo

B) Paskal

C)) Turbo – Prolog

D) Prolog

E) Basic

262. Hansı sistemlər bəzən dinamik sistemlər də adlandırılır?

a))DSS tipli sistemlər

b)EİS tipli sistemlər

c)ümumi təyinatlı sistemlər

d)kommunikasiya tipli sistemlər

e)EİS və DSS tipli sistemlər

263. Toplanan verilənlər əsasında qərar qəbuletmənin təminatı neçə texnologiya və uyğun olaraq neçə cür sistemlə yerinə yetirilə bilər?

a)5

b))3

c)2

d)4

e)7

264. Detallaşdırılmış verilənlər hasil edən sistemlər (OLTP-sistemlər)in əsas funksiyası nədir?

a))informasiya axtarışdır

b)verilənlərin ümumiləşdirilməsidir

c) verilənlərin aqreqatlaşdırılması

d) verilənlərin hiperkub şəklində təsviri

e) verilənlərin çoxölçülü analizi

265. Detallaşdırılmış verilənlər hasil edən sistemlər (OLTP-sistemlər)in tipik nümayəndəsi:

a)) informasiya-axtarış sistemləri (İAS) və verilənlər bazalarının idarəetmə sistemləri (VBİS)

b) informasiya-axtarış sistemləri (İAS)

c) verilənlər bazalarının idarəetmə sistemləri (VBİS)

d) DATA MINING sistemləri

e) DATA MINING, OLAP sistemləri

266. Aqreqatlaşdırılmış göstəricilər hasil edən sistemlər (OLAP sistemlər)in əsas vəzifəsi nədən ibarətdir?

a)) verilənlərin ümumiləşdirilməsi, aqreqatlaşdırılması, hiperkub şəklində təsviri

b) informasiya axtarışdır

c) verilənlərin emalı sistemlərində üstqrum kimi və ya verilənlər anbarı kimi istifadə olunması

d) verilənlərin dərin analizi nəticəsində qanunauyğunluqların üzə çıxarılması

e) verilənləri biliklərə çevirmək

267. Qanuna uyğunluqlar hasil edən sistemlər (DATA MINING sistemləri)inin vəzifəsi nədir?

a)) verilənlərin dərin analizi nəticəsində qanunauyğunluqları üzə çıxarılması

b) verilənlərin ümumiləşdirilməsi, aqreqatlaşdırılması, hiperkub şəklində təsviri

c) informasiya axtarışdır

d) verilənlərin emalı sistemlərində üstqrum kimi və ya verilənlər anbarı kimi istifadə olunması

e) düzgün variant yoxdur

268. Qərar qəbul etmənin təminatı prosesi hansı mərhələləri əhatə edə bilər?

a) idarə olunan sistemin vəziyyətinin qiymətləndirilməsi zamanı QQŞ-ə kömək etmək və QQŞ-in nəyə üstünlük verməli olduğunu təyin etmək

b) mümkün qərarların generasiyası

c) QQŞ-in verdiyi üstünlüklər əsasında mümkün alternativlərin qiymətləndirilməsi

d) qəbul edilən qərarların nəticələrinin analizi və QQŞ-in nöqtəyi-nəzərindən ən yaxşısının seçilməsi

e) bütün variantlar düzgündür

269. OLAP(On-Line Analytical Processing- Operativ Analitik Emal) konsepsiyası kim tərəfindən təklif edilib?

a) F. Maxlup

b) F. Kodd

c) E. Toffler

d) D. Bell

e) Y. Şumpeter

270. OLAP(On-Line Analytical Processing- Operativ Analitik Emal) konsepsiyası neçənci ildə təklif olunub?

- a)1987
- b)1994
- c))1993
- d)1998
- e)1894

271. OLAP sisteminin əsas ideyasında nə durur?

- a)) istifadəçi sorğularına açıq olan çoxölçülü cədvəllərin qurulması
- b)verilənlərin çoxölçülü və relasiya VB-da saxlanması
- c)verilənlərin çoxölçülü konseptual təsviri
- d)qəbul edilən qərarların nəticələrinin analizi
- e)mümkün qərarların generasiyası

272. İstifadəçi OLAP sistemi ilə qarşılıqlı əlaqə yaratmaqla nəyə nail ola bilər?

- a)verilənlərin müxtəlif kəsiklərini ala bilər
- b)detallaşdırma, yığma, paylama, vaxta görə müqayisə kimi analitik əməliyyatları yerinə yetirə bilər
- c)verilənlər həm relasiya, həm də çoxölçülü verilənlər bazalarında saxlana bilər
- d))a və b variantları doğrudur
- e)heç biri

273. OLAP sistemləri hansı təsnifatlara bölünür?

- a)verilənlərin saxlama üsuluna görə
- b)OLAP maşınının yerinə görə
- c)tətbiqə hazırlıq dərəcəsinə görə
- d))hamısı
- e)düzgün variant yoxdur

274. Verilənlərin saxlanma üsuluna görə OLAP sistemləri neçə sinfə ayrılır?

- a)4
- b))3
- c)5
- d)7
- e)2

275. Verilənlərin saxlama üsuluna görə OLAP sistemlər hansıserver arxitekturası ilə qurulur?

- a)MOLAP,ROLAP
- b)MOLAP,HOLAP
- c))MOLAP,HOLAP,ROLAP
- d)ROLAP,DOLAP,HOLAP
- e)ROLAP,DOLAP,MOLAP

276. MOLAP arxitekturalı sistemdə-...

- a))ilkin və çoxölçülü verilənlər çoxölçülü VB-də və ya çoxölçülü lokal kubda saxlanır
- b) ilkin verilənlər relasiya VB-də və ya fayl-serverdə lokal cədvəllərdə saxlanır

c)ilkin verilənlər relasiya bazasında saxlanır, aqreqatlar isə çoxölçülü bazada yerləşdirilir

d)reaksiya vaxtı bəzən həddindən çox olur

e)verilənlər həcmnin «partlayış artımını» nın qarşısını alır

277. ROLAP arxitekturalı sistemdə-...

a)ilkin və çoxölçülü verilənlər çoxölçülü VB-də və ya çoxölçülü lokal kubda saxlanır

b)) ilkin verilənlər relasiya VB-də və ya fayl-serverdə lokal cədvəllərdə saxlanır

c)ilkin verilənlər relasiya bazasında saxlanır, aqreqatlar isə çoxölçülü bazada yerləşdirilir

d)verilənlər həcmnin «partlayış artımını» nın qarşısını alır

e)OLAP vasitələrinin sorğusuna görə relasiya və çoxölçülü verilənlər əsasında qurulur

278. HOLAP arxitekturalı sistemdə-...

a)ilkin və çoxölçülü verilənlər çoxölçülü VB-də və ya çoxölçülü lokal kubda saxlanır

b) ilkin verilənlər relasiya VB-də və ya fayl-serverdə lokal cədvəllərdə saxlanır

c))ilkin verilənlər relasiya bazasında saxlanır, aqreqatlar isə çoxölçülü bazada yerləşdirilir

d) reaksiya vaxtı bəzən həddindən çox olur

e)verilənlərin relasiya formasından çoxölçülü kub formasına çevrilməsi OLAP vasitələrinin sorğusu ilə baş verir

279. OLAP məhsulunun yerinə görə OLAP məhsulları ayrılır:

a))OLAP serverlərə və OLAP kliyentlərə

b)OLAP serverlərə və MOLAP kliyentlərə

c)HOLAP serverlərə və OLAP kliyentlərə

d)ROLAP serverlərə və ROLAP kliyentlərə

e)OLAP serverlərə və ROLAP kliyentlərə

280. OLAP məhsulunun yerinə görə OLAP məhsulları neçə yerə ayrılır?

a)4

b)3

c))2

d)5

e)7

281. OLAP serverdə:

a))aqreqat verilənlərin hesablanması və saxlanması ayrıca proses kimi serverdə yerinə yetirilir

b)çoxölçülü kubun qurulması kompyuterdə yerinə yetirilir

c)ilkin verilənlər relasiya VB-də və ya fayl-serverdə lokal cədvəllərdə saxlanır

d)ilkin verilənlər relasiya bazasında saxlanır, aqreqatlar isə çoxölçülü bazada yerləşdirilir

e)verilənlərin relasiya formasından çoxölçülü kub formasına çevrilməsi OLAP vasitələrinin sorğusu ilə baş verir

282. OLAP kliyent:

a) aqrebat verilənlərin hesablanması və saxlanması ayrıca proses kimi serverdə yerinə yetirir

b) çoxölçülü kubun qurulmasını kompyuterdə yerinə yetirir

c) çoxölçülü informasiyanın fiziki saxlanmasını təşkil edə bilər

d) istifadəçi sorğularına cavablarının tez verilməsini təmin edə bilər

e) real vaxt rejimində verilənlərin relasiya strukturundan çoxölçülü struktura çevrilməsini təşkil edir

283. OLAP serverin xüsusiyyətlərinə aiddir:

a) aqrebat verilənlərin hesablanması və saxlanması ayrıca proses kimi serverdə yerinə yetirir

b) istifadəçi sorğularına cavablarının tez verilməsini təmin edə bilər

c) real vaxt rejimində verilənlərin relasiya strukturundan çoxölçülü struktura çevrilməsini təşkil edir

d) çoxölçülü informasiyanın fiziki saxlanmasını təşkil edə bilər

e) hamısı

284. Süni intellekt ideyası aşağıdakılardan hansına aiddir,

A.) Dekart

B. Tyuring

C. Nyuell

D. Şennon

E. Makkarti

285. İnformasiya nəzəriyyəsinin banisi kimdir,

A. Dekart

B. Tyuring

C. Nyuell

D.) Şennon

E. Makkarti

286. Məsələlərin labirint həlli modelinin müəllifi aşağıdakılardan hansıdır,

A. Dekart

B. Tyuring

C. Nyuell

D. Şennon

E.) Torndayk

287. ERAM proqramının müəllifi kimdir,

A. Sleyalı

B. Tyuring

C. M. Bonqard

D. Şennon

E.) Braun

288. "KORA" proqramının müəllifi kimdir,

A. Sleyalı

B. Tyuring

C.) M. Bonqard

D.Şennon

E. Braun

289. MULTİPLE proqramının müəllifi kimdir,

A.)Sleyalı

B.Tyuring

C. M.Bonqard

D.Şennon

E. Braun

290. Süni intellekt sistemləri özündə neçə əsas bloku birləşdirir,

A.2

B.4

C.)3

D.6

E.5

291. Agent nədir,

A. fəaliyyətin nəticəsindən istifadə edən şəxs

B. fəaliyyəti dayandırılmış şəxs

C.)fəaliyyətdə olan və bu fəaliyyəti hərəkətə gətirən şəxs

D. fəaliyyətdən kənar şəxs

E. variantların heç biri doğru deyil

292. Produksion sistemlərdə “Əgər” qaydası nəyi bildirir,

A. çıxarış

B. nəticə

C. fəaliyyət

D.)göndərmə

E. giriş

293. Produksion sistemlərdə ““To” qaydası nəyi bildirir,

A.)çıxarış

B. çıxış

C. daxil etmə

D. göndərmə

E. giriş

294. Produksion sistemlərdə “Əgər” qaydası nəyi bildirir,

A. çıxarış

B. nəticə

C. fəaliyyət

D. giriş

E.)variantların heç biri doğru deyil

295.Süni intellekt nədir?

a))insan məntiqini maşınlarda tətbiq etmək məqsədi daşıyan riyazi elmdir

b)informasiya sistemlərini maşınlarada tətbiq edən riyazi elmdir.

c)informasiya axtarışlarını təmin edən elmdir

d)avtomatlaşdırılmış informasiya sistemlərini öyrənən elmdir

e)telekommunikasiya vasitələrinin tətbiq edildiyini öyrənən elmdir

296.Süni intellekt ilk dəfə neçənci ildə istifadə edilib?

a)1967

b))1956

c)1977

d)1996

e)1954

297.Süni intellekt kim tərəfindən yaradılıb?

a)F.Kodd

b)F.Maxlup

c))C.Makkarti

d)Paraels

e)C.Həyyam

298.Süni intellekt düşüncəsinin əsasını təşkil edən sillogizm nəticələr nəzəriyyəsinin əsasını kim qoymuşdur?

a)Volfqanq von Kempelen

b)Heron

c)Əl Cəzirə

d))Aristotel

e)Parasels

299.Roman Llull özünün Ars Maqna adlı məntiqq aparatını neçənci ildə ixtira etmişdir?

a)1876

b))1275

c)1586

d)1783

e)1439

300.Müasir dövrdə süni intellektin əsası harada qoyulmuşdur?

a)) Dartmurt Kollecinə

b)İngiltərədə

c)Almaniyada

d)Rusiyada

e)Malayziyada